

U skladu s članom 23 Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik Brčko distrikta BiH» brojevi 1/00, 7/04), Skupština Brčko distrikta na 96. sjednici održanoj 22. jula 2004. godine, usvojila je

**Z A K O N
O POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU
BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE**

I. OSNOVNE ODREDBE

Osnovni sadržaj zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se za poljoprivredno zemljište: zaštita, korištenje, unapređivanje, uređenje poljoprivrednog zemljišta, promet i zakup kao i druge agrarne operacije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Distrikt).

Odredbe ovog zakona se upotrebljavaju za šumsko zemljište, ako zakonom nije drugačije određeno.

Posebna zaštita poljoprivrednog zemljišta

Član 2

Poljoprivredno zemljište, kao dobro od općeg interesa, uživa posebnu zaštitu i koristi se pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Šta se smatra poljoprivrednim i obradivim zemljištem

Član 3

Poljoprivrednim zemljištem, u smislu ovog zakona, smatraju se zemljišta koja se koriste za poljoprivredu: njive, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade pašnjaci, ribnjaci trstici i močvare, kao i druga zemljišta koja imaju potencijal za korištenje za potrebe poljoprivrede, po svojim prirodnim i ekonomskim uslovima, ako je taj način korištenja racionalniji od postojećeg.

U poljoprivredna zemljišta spadaju i sva zapuštena zemljišta, koja nisu određena za šume, na osnovu zakona o šumama.

Obradivim poljoprivrednim zemljištem podrazumijeva se i zemljište u inundacijama (zemljišta između nasipa za odbranu od voda i vodotoka – rijeka). Ta zemljišta se koriste za ratarenje, pašnjake, šume i parkove prirode.

Obradivim poljoprivrednim zemljištem u smislu ovog zakona podrazumijevaju se njive, vrtovi, voćnjaci, vinogradi i livade.

Korištenje i uređenje poljoprivrednog zemljišta

Član 4

Pod korištenjem zemljišta za poljoprivredu iz člana 3 stava 1, podrazumijevaju se i drugi oblici korištenja, nenavedeni u članu 3: korištenje za poljoprivrednu proizvodnju u cjelini, za voćarske rasadnike i šumske rasadnike.

Pod uređenjem poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, smatra se arondacija, komasacija i međusobna zamjena poljoprivrednog zemljišta.

Ograničenja u korištenju poljoprivrednog zemljišta

Član 5

Poljoprivredno zemljište se koristi za poljoprivrednu proizvodnju i ne može se koristiti u druge svrhe, osim u slučajevima i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

Promjena namjene poljoprivrednog zemljišta

Član 6

Odredbe ovog zakona o korištenju i obradi poljoprivrednog zemljišta i naknadi iz člana 31 ovog zakona, primjenjuju se i na zemljišta koja su planskim aktom određena kao građevinska zemljišta, odnosno koja su određena za nepoljoprivredne svrhe, sve dok za njih nije u skladu s propisima izdata dozvola za gradnju, odnosno drugi odgovarajući akt.

Poljoprivredno zemljište, koje je proglašeno građevinskim, do privođenja planiranoj namjeni koristi se za poljoprivrednu proizvodnju.

Promjena namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta – za stambenu i drugu izgradnju, za vodne akumulacije ili za druge nepoljoprivredne namjene, moguća je samo na osnovama planskih akata Brčko distrikta BiH usklađenih s posebnim zakonom koji reguliše planske i urbanističke uslove za promjenu namjene obradivog zemljišta.

O prijedlogu Strategije i Programa prostornog uređenja Brčko distrikta BiH, mišljenje daje odjeljenje nadležno za poljoprivrednu.

Odjeljenje nadležno za poljoprivrednu daje svoje mišljenje o prostornom planu uređenja Brčko distrikta.

Poljoprivredna zemljišta se u planskim aktima Brčko distrikta BiH, na osnovu kategorizacije, svrstavaju po kulturama i po kategorijama iz člana 3 ovog zakona i vode se u posebnoj evidenciji, povezano sa bazom podataka iz katastra zemljišta.

Upotreba poljoprivrednih zemljišta u skladu sa njihovom namjenom

Član 7

Poljoprivredno zemljište se mora koristiti u skladu s namjenom, sprečavajući njegovo degradiranje, zagađivanje i druge ekološki štetne postupke.

Poljoprivredno zemljište je zagađeno kada sadrži toliko štetnih materija da se smanji njegova sposobnost samočišćenja, naruše fizičke, hemijske ili biološke osobine, sputava ili sprečava rast i razvoj biljaka, zagađuju podzemne vode ili biljke ili je zbog štetnih materijala, na neki drugi način, oštećena prirodna plodnost zemljišta.

Prirodna plodnost zemljišta je osigurana ako ono:

- nije izloženo eroziji;
- posjeduje povoljnu strukturu;
- sadrži dovoljnu količinu humusa;
- ne ograničava nesmetani rast biljaka;
- ima osobinu razgrađivanja materije, kao što su ostaci biljnog i životinjskog porijekla; životinjske ili ljudske izlučevine i druge materije, koje se kao sekundarne sirovine vraćaju u prirodnji tok materija;
- optimalno prihvata, zadržava ili propušta vodu.

Uloga Brčko distrikta

Član 8

Brčko distrikt stvara uslove kojima se obezbjeđuje poboljšanje korištenja poljoprivrednog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju, povećanje površina obradivog poljoprivrednog zemljišta i njegova zaštita.

Brčko distrikt ekonomskom i poreznom politikom i drugim mjerama podstiče potpunije i racionalnije iskorištavanje poljoprivrednog zemljišta.

Gradonačelnik propisuje detaljnije mjere o trajnoj plodnosti tla i sprečavanju zagađenja biljaka i sa njima povezane obavezne mjere.

Osnove zaštite, korištenja i uređenja poljoprivrednog zemljišta

Član 9

Radi racionalnog iskorištavanja poljoprivrednog zemljišta za konvencionalnu proizvodnju i proizvodnju "organske hrane" unapređenja životne sredine, kao i rejonizacije poljoprivredne proizvodnje donose se osnove zaštite, korištenja i uređenja poljoprivrednog zemljišta (u dalnjem tekstu: osnove) za područje Brčko distriktika.

Pod "organskom hranom" podrazumijeva se hrana proizvedena u skladu sa zakonom za organsku proizvodnju hrane, prije svega hrana proizvedena bez upotrebe sintetičkih hemikalija.

Gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu (u dalnjem tekstu: Odjeljenje) daje saglasnost na planove prostornog uređenja Brčko distrikta u dijelu korištenja poljoprivrednog zemljišta, posebno za nepoljoprivredne svrhe.

Osnovama za područje Brčko distrikta uređuju se: namjena korištenja poljoprivrednih površina na bazi prirodnih i drugih uslova (mogućnost rejonizacije); utvrđivanje površina za proizvodnju organske hrane; površine koje treba urediti radi racionalnije poljoprivredne proizvodnje (melioracije, komasacije i sl.); stepen erozije poljoprivrednog zemljišta; površine koje se navodnjavaju ili se mogu navodnjavati; površine koje se štite kao staništa divljih biljnih i životinjskih vrsta i površine kojima se ne može promijeniti namjena radi očuvanja prirodne ravnoteže.

Gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja propisuje bliži sadržaj osnova i postupak njihovog donošenja.

Promjene namjene poljoprivrednog zemljišta ne može se izvršiti ni po kome osnovu, niti se poljoprivredno zemljište može početi koristiti u nepoljoprivredne svrhe ako za to područje nije donezen plan prostornog uređenja kojim je tome zemljištu utvrđena druga namjena. Ove promjene namjene nisu dozvoljene na osnovama izmjena dijelova postojećeg plana prostornog uređenja.

Donošenje osnova

Član 10

Osnove za područje Brčko distrikta BiH donosi gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja uz prethodno pribavljenu saglasnost Odjeljenja za komunalne poslove.

Zaštita i uređenje poljoprivrednog zemljišta kao prirodnog bogatstva

Član 11

Poslovi zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta kao prirodnog bogatstva su poslovi od općeg interesa.

Materijalni i drugi uslovi za zaštitu i uređenje poljoprivrednog zemljišta, kao dobra od općeg interesa, obezbjeđuje se preko Odjeljenja.

Poslovi zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta

Član 12

Poslovi zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, jesu:

1. izrada osnova zaštite, korištenja i uređenja poljoprivrednog zemljišta;
2. uređenje poljoprivrednog zemljišta putem komasacije i arondacije;
3. kontrola plodnosti poljoprivrednog zemljišta;
4. izgradnja meliorativnih sistema na poljoprivrednom zemljištu;
5. rekultivacija poljoprivrednog zemljišta koje je korišteno za eksploataciju mineralnih sirovina, odlaganje jalovine, pepela i šljake (biološka rekultivacija);
6. utvrđivanje količina opasnih i štetnih materija u poljoprivrednom zemljištu i vodi u sistemima za navodnjavanje;
7. pretvaranje neobradivog u obradivo poljoprivredno zemljište;
8. poboljšanje kvaliteta obradivog poljoprivrednog zemljišta;
9. studijsko-istraživački radovi od značaja za zaštitu i uređenje poljoprivrednog zemljišta;
10. drugi poslovi koji su utvrđeni programom kojim se određuju radovi na zaštiti i uređenju poljoprivrednog zemljišta.

Poslovi zaštite i uređenja poljoprivrednog zemljišta su i:

- a) radovi unutrašnje odvodnje u melioracionim područjima;
- b) radovi izgradnje odbrambenih nasipa i odvodnih kanala, radovi izrade crpnih stanica na melioracionom području.

Slobodno kretanje po neobrađenim poljoprivrednim zemljištima

Član 13

Pravno ili fizičko lice, koje je vlasnik, zakupac ili drugi korisnik poljoprivrednog zemljišta (u dalnjem tekstu: vlasnik, zakupac ili drugi korisnik poljoprivrednog zemljišta) mora da na svojim, zakupljenim ili drugaćije dodijeljenim neobrađenim poljoprivrednim zemljištima dozvoliti drugima pčelarenje, lov i rekreativno sakupljanje plodova, samoniklih biljaka, zelenila, pečuraka i životinja, u skladu sa propisima i da dozvoli slobodno kretanje drugim osobama po neobrađenim poljoprivrednim zemljištima, ako se time ne uzrokuje šteta.

Nije dozvoljeno slobodno kretanje osobama i mašinama za uređenje poljoprivrednog zemljišta pored vodotoka u pojasu širine najmanje 5 (pet) metara mjereno od ivice visoke obale prema terenu.

Uzročnike štete na zemljištu ili proizvodu iz stava 1 ovog člana, dužan je da obešteti vlasnika, zakupca ili drugog korisnika poljoprivrednog zemljišta, odnosno proizvoda u skladu s propisima.

II. IMOVINSKOPRAVNI ODNOSSI NA POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU

Status privatnih zemljišnih posjeda

Član 14

Privatni zemljišni posjedi, bez obzira na svoje vlasnike, jesu i ostaju u okvirima građanske pravne regulative. Oni mogu da budu stečeni ili mogu da promijene korištenje na bilo koji od načina utvrđenih građanskog pravnog regulativom, na osnovama ugovora usklađenih sa ovim zakonom.

Nemogućnost sticanja vlasništva na poljoprivrednom zemljištu u Brčko distriktu za nedržavljane BiH

Član 15

Fizička lica koja nemaju državljanstvo Republike Srpske/Federacije BiH (Bosne i Hercegovine) ne mogu da steknu vlasništvo na poljoprivrednom zemljištu u Brčko distriktu preko akta inter vivos (između živih lica).

Lica iz stava 1 ovoga člana koja naslijede ili su naslijedila poljoprivredno zemljište, pravo vlasništva ostvarit će u skladu sa Zakonom o nasljeđivanju.

Pravo na preču kupovinu poljoprivrednog zemljišta

Član 16

Poljoprivredno zemljište izvan sela, isto važi i za poljoprivredno zemljište u privatnoj i poljoprivredno zemljište u svojini Brčko distrikta, može da bude prodato i dato pod zakup samo na osnovu primjene prava preče kupovine i zakupa i po zakonu utvrđenoj proceduri.

Pravo preče kupovine prilikom otuđivanja bilo kojeg dijela zemljišta izvan sela pripada:

- Roditeljima, braći i sestrama, djeci, Distriktu u slučaju da je planskim aktima na predmetnom zemljištu utvrđena izgradnja objekata od općeg interesa;
- Distriktu ako će usmjeriti nekretninu za daljnje korištenje za primarnu poljoprivrednu proizvodnju ili za gradnju objekta od općeg interesa;
- Suvlasniku;
- Poljoprivredniku čije je zemljište koje on ima u vlasništvu, zakupu ili ga obrađuje na drugoj osnovi, graniči sa zemljištem koje je na prodaju;
- Zakupcu koji je poljoprivrednik;
- Drugom poljoprivredniku koji ima zemljište koje je u njegovom vlasništvu, zakupu ili ga obrađuje na drugoj osnovi, na odgovarajućoj udaljenosti.

Prodaja iz stavova 1 i 2 ovog člana vrši se preko Odjeljenja.

Procedura primjene ovih pravnih instituta utvrđuje se posebnom odlukom gradonačelnika.

Akt o promjeni statusa poljoprivrednog zemljišta

Član 17

Akt o promjeni statusa poljoprivrednog zemljišta, koji je donesen suprotno proceduri utvrđenoj članom 16, smatra se ništavnim.

III. PLANIRANJE I OČUVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

1. KORIŠTENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Korištenje zemljišta na propisan način i kao dobar domaćin

Član 18

Vlasnik, zakupac ili drugi korisnik poljoprivrednog zemljišta mora obrađivati poljoprivredno zemljište na propisan način i kao dobar domaćin mora prilagoditi poljoprivrednu proizvodnju ekološkim standardima i standardima za zemljište, upotrebljavati metode koje su primjerene zemljištu i kraju, sprečavanje sabijanja zemljišta, erozije i zagađenja, te osiguranja trajne plodnosti zemljišta.

Na zemljištima koja su planskim aktima Brčko distrikta namijenjena u nepoljoprivredne svrhe ne smiju se podizati višegodišnji zasadi, odnosno na neki drugi način sprečavati predviđene namjene tih zemljišta.

Vlasniku, zakupcu ili drugom korisniku zemljišta za trajne zasade ili druga ulaganja kako je navedeno u prethodnom stavu 2 ovog člana, ne pripada nadoknada.

Nekorištenje zemljišta na propisan način

Član 19

Ako poljoprivredna inspekcija ili Poljoprivredna savjetodavna služba utvrdi da korisnik ne upotrebljava poljoprivredno zemljište u skladu sa članom 18 istražit će uzroke takvog stanja. U skladu sa utvrđenim stanjem, poljoprivredni inspektor će naložiti korisniku izvođenje odgovarajućih mera. Obradivač mora izvesti mјere najkasnije do početka ratarskih radova u narednoj kalendarskoj godini, odnosno tokom godine dana, inače će se izvođenje potrebnih mera o trošku vlasnika, zakupca ili drugog korisnika poljoprivrednog zemljišta ostvariti u izvršnom postupku.

Gradonačelnik Brčko distrikta BiH određuje detaljnije mјere za arbitriranje da li se obradivač poljoprivrednog zemljišta ponaša kao dobar domaćin.

2. PLANIRANJE I OČUVANJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA PRILIKOM IZMJENE NJEGOVE NAMJENE

Podaci o kategorijama poljoprivrednih zemljišta

Član 20

Radi obezbjeđenja podataka za poljoprivredna zemljišta u planskim aktima Distrikta i izvršavanja mјera poljoprivredne politike, vode se, u formi službene evidencije, podaci o kategorijama poljoprivrednih zemljišta, obradivih i neobradivih područja sa ograničenim mogućnostima za poljoprivrednu proizvodnju i područja agrarnih operacija poljoprivrednog zemljišta.

Baze podataka o poljoprivrednom zemljištu

Član 21

Kod uspostavljanja i vođenja baze podataka iz člana 20 ovog zakona, gradonačelnik preko Odjeljenja, odnosno određene stručne institucije, upotrebljava slijedeće podatke:

- a) o vlasnicima, parcelama i njihovoј površini, katastarskoj kulturi i katastarskoj klasi iz baze podataka Odjeljenja za javni registar – katastar, pri čemu se mogu za fizička lica iskoristiti, u vezi s imenima, prezimenima i adresama s matičnim brojem člana zajednice, podaci iz registra stanovništva, a za pravna lica iskoristiti, u vezi s imenom adresе, matičnog broja i drugih

- javnih podataka – podaci iz registra preduzeća; a za i jedne i druge – i podaci iz registra jedinica i evidencije kućnih brojeva;
- b) o položaju parcela – iz kopije plana zemljišnog katastra, odnosno digitalizovanog nacrta i iz topografskih karata iz topografskih nacrtova i digitalnog modela visina;
  - c) o zemljištima – iz pedološke karte, iz vazdušnih fotosnimaka i postojećih satelitskih snimaka i iz podataka sistematičnog praćenja i analiziranja plodnosti poljoprivrednog zemljišta;
  - d) o podneblju iz meteorološke baze podataka hidrometeorološkog zavoda po ovlaštenju gradonačelnika;
  - e) o zagađenju iz podatka sistematizovanog praćenja zagađenja poljoprivrednih zemljišta, poljoprivrednih biljaka i podzemnih voda;
  - f) podaci iz drugih baza podataka.

Obezbjedenje podataka za bazu podataka o zemljištima

Član 22

Upravna struktura, odnosno vlasnici podataka iz člana 21 daju gradonačelniku i Odjeljenju, odnosno stručnoj instituciji koju je ono odredilo, podatke besplatno, osim u slučaju neposrednih materijalnih izdataka za potrebne dodatne izvode.

Baze podataka iz stava 1 ovog člana izrađuju stručne institucije koje ispunjavaju propisane uslove s obzirom na kadrove i opremu, a predlaže ih gradonačelnik na inicijativu Odjeljenja.

Sredstva za izradu i uporedno vođenje baze podataka iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz budžeta Brčko distrikta BiH.

Baze podataka iz stava 1 ovog člana povezane su sa bazom podataka Odjeljenja za javni registar – katastar.

Odjeljenje za poljoprivredu u saradnji sa Odjeljenjem za javni registar – katastar određuje detaljnije propise o razvrstavanju zemljišta u kategorije i razvrstavanje zemljišta na obradiva zemljišta i druga poljoprivredna zemljišta.

Gradonačelnik Brčko distrikta BiH propisuje na prijedlog Odjeljenja za urbanizam, imovinskopravne poslove i privredni razvoj detaljnije uslove koje mora ispunjavati stručna institucija za izradu i vođenje baze podataka po ovom članu zakona, njihov detaljniji sadržaj, način izrade i vodenja i njihove povezanosti sa zemljišnim katastrom.

3. MATERIJALNI I DRUGI USLOVI ZA ZAŠTITU I KORIŠTENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA NA NAJCJELISHODNIJI NAČIN

Zabrana korištenja obradivog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe

Član 23

Zabranjeno je korištenje (u određenom periodu), kao i trajna promjena namjene, obradivog poljoprivrednog zemljišta I, II, III, IV i V katastarske odnosno bonitetne klase u nepoljoprivredne svrhe.

Izuzetno korištenje i trajna promjena namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta (njegovo korištenje za nepoljoprivredne svrhe) može da se vrši samo na osnovu zakona, ali prvenstveno na zemljištu slabijeg boniteta, odnosno na zemljištu na kome je Brčko distrikt BiH, osnovama o zaštiti, korištenju i uređenju poljoprivrednog zemljišta, predviđena mogućnost korištenja u nepoljoprivredne svrhe (izgradnja puteva i željezničkih pruga, zaštita vodoprivrednih objekata, širenje naselja i sl.) uz plaćanje naknade za promjenu namjene.

Zemljište VI katastarske odnosno bonitetne klase utvrđuje se kao poljoprivredno i šumsko, a samo izuzetno kao zemljište za ostale namjene.

Promjena namjene poljoprivrednog zemljišta VII i VIII katastarske odnosno bonitetne klase, ukoliko nije zasnovana na planu prostornog uređenja, vrši se na osnovu dobijene urbanističke saglasnosti. Urbanističku saglasnost izdaje Odjeljenje za urbanizam na odnosnom području uz saglasnost odjeljenja nadležnog za poslove poljoprivrede (poljoprivredna saglasnost). Poljoprivredna saglasnost izdaje se u formi rješenja na osnovama analize projekta rekultivacije

predmetnog poljoprivrednog zemljišta, rekultivacije po isteku roka korištenja za nepoljoprivredne svrhe (projekat rekultivacije izrađuje investitor i prilaže uz zahtjev za dobijanje urbanističke saglasnosti). Projekat rekultivacije podliježe reviziji Odjeljenja. Urbanističkom saglasnošću utvrđuje se rok do kojeg se odnosnom zemljištu mora vratiti funkcija poljoprivredne proizvodnje, koji ne može da bude duži od pet godina od dana izdavanja urbanističke saglasnosti.

Promjena namjene poljoprivrednog zemljišta ne može se izvršiti ni po kome osnovu, niti se poljoprivredno zemljište može početi koristiti u nepoljoprivredne svrhe, ako za to područje nije donesen plan prostornog uređenja, kojim je tome zemljištu utvrđena druga namjena. Ove promjene namjene nisu dozvoljene na osnovama izmjena dijelova postojećeg plana prostornog uređenja.

Zahvati na poljoprivrednom zemljištu koji nemaju trajni karakter

Član 24

Odobrenje za zahvate na poljoprivrednom zemljištu koji nemaju trajni karakter izdaje nadležni organ Vlade Brčko distrikta BiH, u skladu s članom 23 stavom 4 i ostalim odredbama ovog zakona, samo za slijedeće namjene:

- a. za eksploataciju mineralnih sirovina (vađenje šljunka, vađenje pjeska i kamena);
- b. odlaganje na poljoprivrednom zemljištu (jalovine, pepela, šljake i drugih materija);
- c. eksploataciju gline, radi izgradnje raznih vrsta opeke, zasnivanje rasadničarske proizvodnje šumskog bilja, uzimanje zemljišta u zakup za izgradnju privremenih objekata čija dozvola za gradnju traje od tri do pet godina.

Ukoliko se zahvatima na poljoprivrednom zemljištu iz stava 1 ovog člana naruši vodni režim (plavljenje zemljišta i zadržavanje voda), korisnik predmetnog odobrenja je dužan da na zemljištu izvrši hidrotehničke radove, kojim će se uspostaviti prvobitni vodni režim u zemljištu.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana nadležno odjeljenje može da izda pravnom licu samo na osnovu:

- a) njegovog posebnog projekta, koji obavezno sadrži projekat zaštite čovjekove prirodne okoline i zaštite zdravlja stanovništva, kao i projekat rekultivacije prvobitnog poljoprivrednog zemljišta, uz predočenje i
- b) posebne saglasnosti odjeljenja nadležnog za poljoprivredu.

U vezi s prethodnim stavom 1 alinejom b – zabranjeno je odlaganje na poljoprivrednom zemljištu, uništavanje spaljivanjem ili zakopavanje u ovom zemljištu, bilo koje vrste opasnih otpadaka, lokalno proizvedenih ili donesenih, bez ispunjavanja posebnih uslova za ovo odlaganje. Predmetni opasni otpaci i vode sa hemijskim sadržajima štetnim za poljoprivredu i za ljudsko zdravlje, kao i za životinje i ptice, moraju da budu kanalizani i lagerovani na posebnim mjestima, pod posebno utvrđenim uslovima.

Uslovi kanalisanja i lagerovanja iz prethodnog stava četvrtog ovog člana, na čvrsto datim lokacijama, utvrđenih posebnim projektom investitora, podliježu saglasnosti Odjeljenja za poljoprivredu.

Projekat rekultivacije iz stava 3 tačka a ovog člana sadrži naročito: postupak skidanja i čuvanja humusnog sloja, udaljenost od susjednih parcela, dubinu do koje je dozvoljena eksploatacija mineralnih sirovina, postupak biološke rekultivacije poljoprivrednog zemljišta, rokove izvođenja pojedinih faza biološke rekultivacije, dinamiku privodenja zemljišta poljoprivrednoj proizvodnji, hidrotehničke radove kojima se uspostavlja prvobitni vodni režim u zemljištu, postupak i rok ispitivanja opasnih i štetnih materija u rekultivisanom zemljištu.

Ukoliko nisu ispunjeni uslovi iz prethodnog stava 6 – izgradnja i korištenje objekata pod tačkom b stava 1 ovog člana ne smije da započne.

Odobrenje za korištenje poljoprivrednog zemljišta za izgradnju ribnjaka izdaje se na osnovu saglasnosti Odjeljenja.

Poljoprivredno zemljište koje je korišteno za namjene koje nemaju trajni karakter (tačke a, b i c iz stava 1 i stava 2 ovog člana) mora se ponovo osposobiti za poljoprivrednu proizvodnju, po projektu o rekultivaciji poljoprivrednog zemljišta, po isteku važnosti odobrenja iz stavova 1 i 3 ovog člana.

Obaveza privođenja zemljišta prvobitnoj namjeni

Član 25

Odobrenjem iz člana 24 stava 1 i stava 2 utvrđuje se obaveza i način privođenja zemljišta prvobitnoj namjeni, odnosno osposobljavanje tog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju, kao i postupak i rok privođenja i ispitivanja postojanja – nepostojanja opasnih i štetnih materija u zemljištu.

Organ nadležan za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana može da izda odobrenje ako je investitor priložio dokaz o plaćenoj naknadi za promjenu namjene korištenja poljoprivrednog zemljišta.

Visina naknade za obradivo poljoprivredno zemljište regulisana je članom 27 ovog zakona.

4. NAKNADA ZBOG PROMJENE NAMJENE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA I ŠUME

Principi naknade

Član 26

Ko promijeni namjenu poljoprivrednog zemljišta ili šume, na osnovu propisne dozvole ili ako promijeni namjenu u suprotnosti s propisima, tako da se to zemljište ne upotrebljava za poljoprivrednu proizvodnju, odnosno da se šuma iskrči, plaća nadoknadu zbog promjene namjene poljoprivrednog zemljišta i šume (u dalnjem tekstu: nadoknada zbog promjene namjene).

Naknada zbog promjene namjene se plaća u zavisnosti od površine zemljišta, koje je po propisnoj dozvoli određeno za gradnju objekta i od površine zemljišta koje je propisnom dozvolom namijenjeno za redovnu upotrebu objekta (parcela za građenje). Ako se radi o gradnji objekta, čija gradnja se odobrava na osnovama prostornog izvedbenog nacrtta, smatra se da je za redovnu upotrebu objekta određeno cijelokupno zemljište koje po prostornom izvedbenom nacrtu pripada objektu. Ako se radi o gradnji u suprotnosti s propisima, nadoknada se odmjerava i plaća u zavisnosti od površine zemljišta pod objektom i površine zemljišta koja služi redovnoj upotrebi objekta koji je izgrađen suprotno propisima za legalizaciju objekata.

Naknada

Član 27

Ne mogu se početi radovi na obradivom poljoprivrednom zemljištu, koje se trajno ili privremeno privodi drugoj namjeni, kao i na obradivom poljoprivrednom zemljištu koje je proglašeno građevinskim zemljištem i do privođenja planiranoj namjeni se koristi za poljoprivrednu proizvodnju, dok investitor ne plati jednokratnu naknadu (u dalnjem tekstu: naknada za poljoprivredno zemljište), ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Naknada zbog promjene namjene se određuje u iznosu iskazanom u konvertibilnim markama, računato na kvadratni metar površine zemljišta, uvažavajući položaj i kvalitet zemljišta. Kvalitet i položaj poljoprivrednog zemljišta vrednuju se sa brojem tačaka na kvadratni metar, s obzirom na katastarsku kulturu, katastarsku klasu općinu-područje.

Katastarske kulture i klase zemljišta							Broj tačaka po skupinama katastarskih područja
Njive, vinogradi, plantažni voćnjaci	Travnjaci, ekstenzivni voćnjaci	Močvarni travnjaci	Plantaže šumskog drveća	Pašnjaci	Šume	Neplodno	I
1	2	3	4	5	6	7	8
1							100
2							90
3	1						80
4	2						65
5	3		1				40
6	4	1	2	1			20
7	5	2	3	2	1		10
8	6	3	4	3	2		5
	7	4		4	3		2,5
				5	4		1,5
				6	5		1
				7	6		0,5
				8	7		0,5
					H		0

Vrijednost tačke iz stava 2 ovog člana, iznosi, na dan stupanja ovog zakona na snagu 0,28 konvertibilnih maraka. Gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja obavlja godišnju revalorizaciju ove vrijednosti, u skladu sa indeksom cijena životnih potrepština na osnovu podataka što ih utvrđuje Zavod za statistiku Brčko distrikta BiH.

Za zemljište iz člana 6 ovog zakona naknada se utvrđuje na osnovu elemenata za susjedne katastarske parcele, odnosno najbliže katastarske parcele.

Podnošenje zahtjeva za izdavanje rješenja o visini naknade iz člana 27 ovog zakona

Član 28

Uz zahtjev za izdavanje rješenja o visini naknade za obradivo poljoprivredno zemljište (iz člana 27 ovog zakona) investitor podnosi dokaz o pravu svojine, odnosno pravu korištenja obradivog poljoprivrednog zemljišta, odnosno zemljišta iz člana 6 ovog zakona, kao i izvod iz odgovarajućeg urbanističkog plana da se na toj parceli može graditi objekat.

Utvrđivanje naknade

Član 29

Naknadu zbog promjene namjene poljoprivrednog zemljišta i šuma određuje Odjeljenje u upravnom postupku. Za rješavanje žalbi po predmetu nadoknade zbog promjene namjene, u drugom stepenu nadležna je Apelaciona komisija.

Naknada se obračunava:

- za gradnje za koje se uloži zahtjev za propisanu dozvolu za gradnju, odnosno prijavu rada na zemljištu, po visini koja se utvrdi na osnovu ovog zakona na dan kad je bio uložen potpuni zahtjev;
- za gradnje koje su izvršene u suprotnosti s propisima i legalizuju se, naknada se obračunava po visini utvrđenoj na osnovu ovog zakona na dan kad je bio uložen potpun zahtjev za legalizaciju gradnje;

- c. Za gradnje koje su izvršene u suprotnosti s propisima i ne legalizuju se, naknada se obračunava u visini koja važi na dan ulaganja zahtjeva za plaćanje naknade zbog promjene namjene zemljišta.

Validnost dokumenta o obračunatoj naknadi

Član 30

Dozvola za izgradnju iz člana 29 stav 1 ovog zakona, može se izdati podnosiocu zahtjeva samo ako podnese dokumente koji potvrđuju da je uplatio iznose naknade utvrđene na osnovama člana 27 i člana 29 stav 2, plaćene na osnovu člana 31, na JRBD.

Usmjeravanje sredstava naknade iz člana 27 ovog zakona

Član 31

Naknade iz člana 27 stav 2 usmjeravaju se na JRBD.

Sredstva iz prethodnog stava, mogu se koristiti samo za osposobljavanje za poljoprivrednu proizvodnju drugog neplodnog zemljišta ili melioracije poljoprivrednog zemljišta slabijeg kvaliteta, za izradu osnova iz člana 8 ovog zakona i za sufinansiranje cjeline razvoja i obnove sela.

Oslobađanje od plaćanja naknade iz člana 27 ovog zakona

Član 32

Naknada za poljoprivredno zemljište, iz člana 27 ovog zakona, ne plaća se u slučaju:

1. izgradnje, adaptacije ili rekonstrukcije porodične stambene zgrade poljoprivrednog domaćinstva, u cilju poboljšanja uslova stanovanja članova tog domaćinstva ili u slučaju prirodnog razdvajanja poljoprivrednog domaćinstva i izgradnje ekonomskih objekata koji se koriste za primarnu poljoprivrednu proizvodnju, odnosno koji su u funkciji primarne poljoprivredne proizvodnje;
2. određivanja lokacije za groblja ili proširenje grobalja;
3. izgradnje objekata koji služe za odbranu od poplava, za odvodnjavanje i navodnjavanje zemljišta ili za uređenje bujica;
4. regulacije vodotoka u funkciji uređenja poljoprivrednog zemljišta;
5. izgradnje i proširenja poljskih puteva koji doprinose racionalnijem korištenju poljoprivrednog zemljišta;
6. pošumljavanje obradivog poljoprivrednog zemljišta VI, VII i VIII katastarske klase, ako je kroz osnove utvrđeno da će se ovo zemljište racionalnije koristiti ako se pošumi;
7. podizanja poljozaštitnih pojaseva;
8. izgradnja pogona za proizvodnu djelatnost, ako se pogon gradi na zemljištu VI, VII i VIII katastarske klase;
9. izgradnja putne i željezničke infrastrukture.

Poljoprivrednim domaćinstvom u smislu ovog zakona smatra se domaćinstvo u kome vlasnik imanja i članovi njegovog porodičnog domaćinstva obavljaju poljoprivrednu djelatnost i pretežni dio porodičnih prihoda ostvaruju od poljoprivrede.

Objekti koji se koriste za primarnu poljoprivrednu proizvodnju, odnosno koji su u funkciji primarne poljoprivredne proizvodnje u smislu stava 1 alineja 1 ovog člana su objekti za smještaj mehanizacije, repromaterijala i gotovih proizvoda, kao i staje za gajenje stoke.

Zabrane ispuštanja i odlaganja štetnih materija

Član 33

Zabranjeno je ispuštanje i odlaganje opasnih i štetnih materija na poljoprivrednom zemljištu i u kanalima za navodnjavanje, u količini koja može da ošteći i da promijeni proizvodnu sposobnost poljoprivrednog zemljišta i kvalitet vode za navodnjavanje.

Zabranjena je nepravilna upotreba mineralnih i organskih đubriva i sredstava za zaštitu bilja, koja se održava na prisustvo opasnih i štetnih materija u poljoprivrednom bilju, podzemnim vodama i vodotocima.

Odjeljenje utvrđuje u saradnji sa Odjeljenjem za zdravstvo, a na osnovu međunarodnih i domaćih normativa i na osnovu pribavljenog mišljenja naučne stručne institucije, normative o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i vodi za navodnjavanje i o metodama ispitivanja prisustva ovih materija.

Ispitivanje poljoprivrednog zemljišta i vode za navodnjavanje

Član 34

Ispitivanje poljoprivrednog zemljišta i vode za navodnjavanje, u cilju utvrđivanja prisutnih količina opasnih i štetnih materija, vrši se po programu koji donosi gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja.

Utvrđivanje opasnih i štetnih materija u poljoprivrednom zemljištu i vodi za navodnjavanje vrši organizacija koju ovlasti gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja.

Ovlašćena organizacija iz stava 2 ovog člana podnosi izvještaje gradonačelniku rezultatima ispitivanja.

Gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja može da zabrani proizvodnju poljoprivrednog bilja, odnosno ograniči proizvodnju određenog bilja i upotrebu vode za navodnjavanje, ako rezultati analize pokažu da je to neophodno. Ova zabrana se može odnositi i na upotrebu određenih sredstava za zaštitu bilja i drugih sredstava na određenom zemljištu, ako rezultati ispitivanja dokažu da je to neophodno.

Dekontaminacija i saniranje poljoprivrednog zemljišta

Član 35

Ako dođe do zagađenja poljoprivrednog zemljišta ispuštanjem opasnih i štetnih materija u količini većoj od dozvoljene - prouzrokovac štete snosi troškove radova na dekontaminaciji, odnosno sanaciji poljoprivrednog zemljišta.

Pod kontaminacijom zemljišta iz stava 1 ovog člana podrazumijeva se unošenje u zemljiše različitim čvrstih, tečnih i gasovitih otpadnih materija, kao i radioaktivnih materija, koje dovode do neuslovnosti zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju, kao i do akumulacije opasnih i štetnih materija u poljoprivrednom bilju.

U troškove dekontaminacije nisu uključeni prouzrokovaci štete po drugim osnovama, nenavedeni u prethodnom stavu 2.

Sistematska kontrola plodnosti zemljišta

Član 36

Radi zaštite i očuvanja hemijskih i bioloških svojstava poljoprivrednog zemljišta i obezbjeđenja pravilne upotrebe mineralnih i organskih đubriva, korisnik i vlasnik obradivog zemljišta obavezno vrši sistematsku kontrolu plodnosti zemljišta od I do V katastarske klase, a proizvođači i uvoznici (prometnici) đubriva i oplemenjivača zemljišta obavezno utvrđuju kvalitet istih. Sva fizička i pravna lica, na koje se odnosi ova obaveza kontrole, dužna su da posjeduju dokumente o izvršenim kontrolama i predoče ih nadležnom inspekcijskom organu.

Troškovi kontrole plodnosti zemljišta za porodična poljoprivredna gazdinstva iz stava 1 ovog člana, pokrivaju se iz sredstava budžeta Brčko distrikta, ostvarenih na osnovama članova 31, 46 i 47.

Ispitivanje plodnosti zemljišta iz stava 1 ovog člana vrši se svake pete godine. Preduzeće je obavezno da o rezultatima ispitivanja plodnosti podnese izvještaj pravnom ili fizičkom licu čije se zemljiše kontroliše, sa uputstvom o načinu upotrebe đubriva i oplemenjivača zemljišta koja se predlažu za parcele toga lica i za zemljišta na tome području, za osnovne ratarske i voćarsko-vinogradske vrste, kao i mjere za poboljšanje hemijskih i bioloških svojstava zemljišta.

Đubriva i oplemenjivači zemljišta u proizvodnji i prometu moraju da ispunjavaju uslove i norme kvaliteta i uslove u pogledu pakovanja i deklarisanja utvrđene posebnim propisima.

Ispitivanje plodnosti zemljišta i utvrđivanje kvaliteta đubriva i oplemenjivača zemljišta vrši se pod uslovima, na način i po metodama utvrđenim posebnim propisom koji donosi gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja.

Ispitivanje plodnosti zemljišta i utvrđivanje kvaliteta đubriva i oplemenjivača zemljišta iz stava 1 ovog člana, vrši organizacija koju ovlasti gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja.

Gradonačelnik Brčko distrikta BiH na prijedlog Odjeljenja propisuje bliže uslove u pogledu opreme i stručne spreme za obavljanje poslova ispitivanja plodnosti zemljišta i utvrđivanja kvaliteta đubriva i oplemenjivača zemljišta.

5. DRUGI OBLICI ZAŠTITE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Protiverozione mjere na poljoprivrednom zemljištu

Član 37

Pod agrotehničkim mjerama, radi zaštite određenog poljoprivrednog zemljišta od djelovanja erozije, podrazumijevaju se:

1. ograničenja ili potpuna zabrana sjećenja voćaka, osim sjećenja iz agrotehničkih razloga;
2. ograničavanje iskorištavanja pašnjaka, propisivanjem vrsta i broja stoke, te vremena i načina ispaše;
3. zabrana preoranja livada, pašnjaka i neobrađenih površina na strmim zemljištima i njihovo pretvaranje u oranice zasijane jednogodišnjim biljnim vrstama;
4. zabrana skidanja humuskog odnosno oraničnog sloja poljoprivrednog zemljišta;
5. određivanje obaveznog zatravljivanja strmog zemljišta;
6. zabrana proizvodnje jednogodišnjih biljnih vrsta, odnosno obaveza sadnje dugogodišnjih zasada i višegodišnjih biljnih vrsta.

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta u erozionim područjima Brčko distrikta BiH dužni su da primijene mjere iz stava 1 ovog člana.

Protiverozione mjere sprovodi Vlada Brčko distrikta BiH

Član 38

Radi zaštite poljoprivrednog zemljišta od erozije, primjenu protiverozionih mjeru iz člana 37 utvrđuje Skupština Brčko distrikta BiH.

Postupak za sprovođenje protiverozionih mjer sprovodi Vlada Brčko distrikta BiH preko Odjeljenja za poljoprivredu.

Neki principi u sprovođenju protiverozionih mjeru

Član 39

Prilikom utvrđivanja protiverozionih mjer i njihovog sprovođenja Skupština Brčko distrikta BiH, a na prijedlog gradonačelnika i Odjeljenja obezbijedit će:

- 1) da se dosljedno preduzimaju pritiverozione mjeru iz čanova 37 i 78;
- 2) da se preduzimaju mjeru zaštite zemljišta od eolske erozije, po programu Odjeljenja;
- 3) da se svake godine preduzmu protiverozione biološke mjeru na najmanje 4 posto novih površina od ukupnih površina napadnutih, podložnih ili ugroženih erozijom.

Snošenje troškova protiverozionih mjeru

Član 40

Troškove sprovođenja protiverozionih mjer snose pravna i fizička lica čije se zemljište štiti ovim mjerama, ako zakonom nije drugačije određeno.

Troškove iz stava 1 ovog člana snose pravna i fizička lica izvan poljoprivrede, ako se sprovođenjem mjeru za zaštitu zemljišta istovremeno štite i njihovi objekti.

Poljske štete

Član 41

Poljskom štetom, u smislu ovog zakona, smatra se uništavanje i oštećenje usjeva, sadnica, stabala i poljoprivredne mehanizacije na imanjima, kao i svako drugo oštećenje na poljoprivrednom

zemljištu koje se predvodi kao poljska šteta propisom Skupštine Brčko distrikta BiH na prijedlog gradonačelnika, a na inicijativu Odjeljenja.

Korisnici poljoprivrednog zemljišta dužni su da se uzdržavaju od radnji kojima se pričinjava poljska šteta na poljoprivrednom zemljištu, a vlasnici, odnosno držaoci stoke dužni su da obezbijede da stoka ne pričinjava štetu na poljoprivrednom zemljištu.

Mjere za suzbijanje poljskih šteta

Član 42

Mjere za suzbijanje poljskih šteta propisuje svojom odlukom Skupština Brčko distrikta BiH na prijedlog gradonačelnika i Odjeljenja.

Odlukom iz stava 1 ovog člana utvrđuje se naročito način progona stoke putevima koji vode pored poljoprivrednog zemljišta, način korištenja sezonskih puteva, kao i druge mjere za zaštitu poljoprivrednog zemljišta.

Organizovanje službe za zaštitu poljoprivrednog zemljišta

Član 43

Skupština Brčko distrikta BiH na prijedlog gradonačelnika i Odjeljenja u skladu sa ovim zakonom, može da propiše način organizovanja službe za zaštitu poljoprivrednog zemljišta od poljskih šteta, postupak sa uhvaćenom stokom bez čobana čiji je vlasnik nepoznat, učešće građana u troškovima čuvanja njihovog poljoprivrednog zemljišta, način procjene i naknade štete, kao i druga pitanja u vezi sa suzbijanjem poljskih šteta.

Član 44

Vlasnik poljoprivrednog zemljišta može hvatati – predavati pravnom i fizičkom licu koje ovlasti gradonačelnik putem Odjeljenja, čuvaru polja stoku koju je zatekao da pričinjava štetu, ako je stoka bez čobana ili je njen vlasnik nepoznat.

IV. KORIŠTENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Zajedničke odredbe

Korištenje poljoprivrednog zemljišta na najbolji način

Član 45

Vlasnik obradivog zemljišta i korisnik obradivog poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: korisnik obradivog poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH) dužan je da zemljište redovno obrađuje i da ga koristi na način koji najviše odgovara njegovoj prirodnoj plodnosti i postojećim ekonomskim i agrotehničkim uslovima.

Pod korištenjem poljoprivrednog zemljišta u smislu ovog zakona, podrazumijeva se: osnovna i dopunska obrada zemljišta i primjena drugih agrotehničkih mjera u ratarstvu i unapređivanje proizvodnih sposobnosti voćnjaka, vinograda, livada i pašnjaka, kao i drugi radovi za racionalno korištenje poljoprivrednog zemljišta, a sve u cilju povećanja poljoprivredne proizvodnje.

Porez za neobrađeno obradivo poljoprivredno zemljište

Član 46

Vlasnik obradivog poljoprivrednog zemljišta i korisnik obradivog poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH plaća posebni porez u visini od KM 100 do KM 300 po hektaru, za neobrađeno obradivo poljoprivredno zemljište, zavisno od katastarske klase, i to za:

	(KM po hektaru)
I katastarsku klasu	300
II katastarsku klasu	250
III katastarsku klasu	200
IV katastarsku klasu	150
V katastarsku klasu	100

Posebni porez za napuštene plantažne voćnjake i vinograde

Član 47

Korisnik obradivog poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH i vlasnik koji se ne bavi poljoprivrednom proizvodnjom kao osnovnom djelatnošću plaća posebni porez u visini od 200 KM po hektaru za podignute, a zapuštene plantažne voćnjake i vinograde.

Za plantaže gdje su podignuti i sistemi za navodnjavanje plaća se posebni porez u visini od 300 KM po hektaru.

Davanje zemljišta u zakup i drugi postupci

Član 48

Ako vlasnik poljoprivrednog zemljišta nije u mogućnosti da koristi poljoprivredno zemljište u skladu s članom 45 ovog zakona, dužan je da obezbijedi njegovo korištenje putem davanja u zakup, u skladu s propisima kojima su utvrđena pitanja davanja nekretnina u zakup.

Ako vlasnik poljoprivrednog zemljišta ne može da obezbijedi njegovo korištenje na način iz stava 1 ovog člana, dužan je da obavijesti Odjeljenje da nije to u mogućnosti.

Privremeno preuzimanje neobrađivanog zemljišta

Član 49

Odjeljenje je odgovorno za utvrđivanje pojedinačnih parcela poljoprivrednog zemljišta koje se ne obrađuju. Ovaj organ ostvaruje saradnju sa organom nadležnim za zemljišni registar – katastar.

Ako vlasnik ne koristi poljoprivredno zemljište duže od jedne ekonomske godine ili ne obezbijedi njegovo korištenje na osnovama člana 48, nadležni organ zadužen za poljoprivredno zemljište donijet će rješenje o privremenom preuzimanju tog zemljišta, radi davanja na privremeno preuzimanje drugim pravnim i fizičkim licima, čija je osnovna djelatnost primarna poljoprivredna proizvodnja na osnovama posebnog ugovora, a u skladu sa ovim zakonom, uz pravičnu naknadu vlasniku zemljišta.

Vrijeme za koje se privremeno preuzima poljoprivredno zemljište iz stava 3 ovog člana ne može da bude duže od 5 (pet) godina.

Kod daljnog preuzimanja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta, a koje se ne obrađuje, a koje je koristilo lice koje je izvršilo značajna ulaganja u uređenje ovog zemljišta – potrebno je da se prije izuzimanja (preuzimanja) ovog zemljišta, po proceduri koju vodi Odjeljenje, obešteti dosadašnji korisnik za izvršena ulaganja za uređenje zemljišta i infrastrukture.

Osnovni sadržaj ugovora o zakupu zemljišta

Član 50

Ugovor o davanju privremeno preuzetog poljoprivrednog zemljišta na privremeno korištenje iz člana 49 ovog zakona sadrži način (u skladu s članom 18 ovog zakona – koji ne vodi iscrpljivanju zemljišta) i vrijeme korištenja iznos naknade koju korisnik kome je poljoprivredno zemljište dato na privremeno korištenje plaća vlasniku zemljišta kao i uslove za raskide ugovora, prava i obaveze ugovora u vezi s prijevremenim raskidom ugovora.

Povrat zemljišta iz člana 49 ovog zakona

Član 51

Vlasniku poljoprivrednog zemljišta iz člana 49 može se, na njegov pisani zahtjev, vratiti poljoprivredno zemljište i prije isteka roka utvrđenog ugovorom iz člana 49, ako su ispunjeni uslovi za raskid ugovora.

Povrat zemljišta iz stava 1 ovog člana moguć je samo po isteku ekonomske godine. Ekonomskom godinom, u smislu ovog zakona, smatra se period od početka jesenjih radova u ratarstvu u tekućoj godini do vremena žetve-berbe kasnih usjeva u narednoj godini.

Neobrađeno zemljište daje se na korištenje drugom licu

Član 52

U slučaju da korisnik obradivog poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta BiH plati posebni porez iz člana 46 ovog zakona, u roku od dva mjeseca od dana dospijeća za naplatu i u svim slučajevima nekorištenja ovog zemljišta za primarnu poljoprivrednu proizvodnju tokom jedne ekonomske godine, Skupština Brčko distrikta BiH na prijedlog gradonačelnika i Odjeljenja dužna je da to zemljište da na korištenje drugom fizičkom ili pravnom licu koje se bavi primarnom poljoprivrednom proizvodnjom kao osnovnom djelatnošću, a na osnovu inicijative nadležnog Odjeljenja poljoprivrede.

Zainteresovano pravno i fizičko lice može da pokrene inicijativu kod nadležnog Odjeljenja za poljoprivredu za predmetnu dodjelu na korištenje.

Obradivo zemljište iz stava 1 ovog člana daje se uz naknadu na period do 10 godina.

Obradivo zemljište iz stava 2 ovog člana ne može se usitnjavati, niti se može vršiti promjena njegove namjene.

Obaveze korisnika zemljišta iz člana 52 ovog zakona

Član 53

Zemljoradnik, kome se dodijeli na korištenje obradivo poljoprivredno zemljište iz člana 52 stav 1, obveznik je plaćanja poreza na katastarski prihod s toga zemljišta. Ovaj porez se umanjuje za jednu polovinu za vrijeme trajanja ugovora o korištenju.

Pravno lice, kome se dodijeli na korištenje obradivo poljoprivredno zemljište iz člana 52 stav 1, obveznik je plaćanja poreza, na osnovama korištenja ovog zemljišta.

Zaštita usjeva i zasada na poljoprivrednom zemljištu

Član 54

Zaštita usjeva i zasada na poljoprivrednom zemljištu od poljskih šteta, mraza i požara, uređuje Skupština Brčko distrikta BiH, a na prijedlog gradonačelnika i Odjeljenja. Zaštita od grada obezbjeđuje se preko protivgradne zaštite.

Skupština Brčko distrikta BiH može na prijedlog gradonačelnika i Odjeljenja da propiše i uslove korištenje poljoprivredne mehanizacije, da odredi uslove sječe ili zabrane sječe voćnih stabala, krčenja međa i živica, kao i odvodnjavanje na određenim površinama poljoprivrednog zemljišta.

Mjere iz stavova 1 i 2 ovog člana mogu se propisati ako su prethodno obezbijeđeni uslovi za primjenu tih mjera, a primjenjivat će se dok ti uslovi postoje.

Onemogućavanje usitnjavanja zemljišnih parcela

Član 55

Na zemljištu uređenom putem komasacije ne može da se vrši usitnjavanje, osim u postupku nasljeđivanja, izgradnje meliorativnih sistema, izgradnje javnih objekata i vraćanja zemlje po zakonskim propisima.

Na obradivom poljoprivrednom zemljištu, koje nije uređeno putem komasacije, fizička dioba parcela se može vršiti samo ako se formira parcela od najmanje 0,5 hektara, osim ako to zahtijeva opći interes utvrđen ovim zakonom.

2. RASPOLAGANJE POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM U SVOJINI BRČKO DISTRINKTA BIH

Ciljevi

Član 56

Poljoprivrednim zemljištem koje je u svojini Brčko distrikta BiH, izuzev onoga koje eventualno bude vraćano ranijim vlasnicima na osnovama posebnog zakona, Brčko distrikta raspolaze na osnovama posebnih propisa o raspolaganju nekretninama, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Odlukom kojom se odlučuje o vlasničkim i drugim odnosima na poljoprivrednom zemljištu u svojini Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: u svojini Distrikta) obavezno obezbjeđuju zaštitu i uređenje privrednih, ekoloških i drugih interesa Distrikta i njegovih građana.

Izrada dugoročnog programa korištenja poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH

Član 57

Gradonačelnik i Odjeljenje donosi u sklopu izrade osnova zaštite korištenja i uređenja poljoprivrednog zemljišta na području Brčko distrikta BiH, dugoročni program korištenja poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH. Ovim dugoročnim programom – programima utvrđuju se i ona zemljišta na kojima nije moguće organizovati poljoprivrednu proizvodnju, te se ta zemljišta ustupaju za pošumljavanje, a samo izuzetno za poljoprivredne potrebe.

Oblici raspolaganja poljoprivrednim zemljištem Brčko distrikta BiH

Član 58

Poljoprivredno zemljište u svojini Brčko distrikta BiH može se staviti na raspolaganje pravnim i fizičkim licima u nekoliko oblika:

- a. koncesija,
- b. raspolaganje bez naknade,
- c. prodaja,
- d. zakup,

isključivo radi zasnivanja primarne poljoprivredne proizvodnje.

Koncesija za korištenje poljoprivrednog zemljišta Brčko distrikta BiH

Član 59

Koncesija za korištenje poljoprivrednog zemljišta, koje je u svojini Brčko distrikta BiH, može se izdati domaćem i stranom pravnom licu:

1. za biljnu i stočarsku proizvodnju: na rok od 10 do 30 godina;
2. za dugogodišnje zasade: na rok od 25 do 40 godina;
3. za lov i ribolov: na rok od 10 do 30 godina.

Poljoprivredno zemljište u svojini Brčko distrikta BiH, koje je dobijeno na korištenje za primarnu poljoprivrednu proizvodnju na osnovama koncesije, ne može se davati u zakup ili podzakup.

Korisnik koncesije na poljoprivrednom zemljištu iz stava 1 ovog člana, obavezan je da zemljiše koristi isključivo za potrebe poljoprivrede u skladu sa ugovorom o koncesiji, da očuva i poveća njegov kapacitet proizvodnje, da ga sistematizuje i zaštići na osnovama odgovarajućih projekata.

Odluka o koncesiji za korištenje poljoprivrednog zemljišta, koje je u vlasništvu Brčko distrikta BiH, donosi se nakon provedenog javnog konkursa ili javnog prikupljanja ponuda. Odluku o raspisivanju javnog konkursa, odnosno o javnom prikupljanju ponuda za dodjelu koncesije, donosi gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja, koje sklapa i ugovor sa izabranim najpovoljnijim podnosiocem ponude.

Sva ostala pitanja u vezi sa dodjelom koncesije na poljoprivrednom zemljištu:

- a. Institucionalne strukture;
- b. Javnog poziva potencijalnim ponuđačima;
- c. Ugovor o koncesiji;
- d. Koncesionara (njegovog pravnog statusa, njegovih prava i obaveza) regulisani su posebnim zakonom.

Ukoliko pravno ili fizičko lice iz stava 1 ovog člana ne koristi poljoprivredno zemljište za svrhe utvrđene ugovorom o koncesiji, bit će lišeno dobijenog prava.

Zemljiše u inundacijama (član 3 stav 3 ovog zakona) može se izdati pod koncesiju na rok od 10 do 30 godina za stovarišta šljunka i pijeska, rekreaciju, turizam, ugostiteljstvo, sport, itd.

Raspolaganje bez naknade poljoprivrednim zemljištem Brčko distrikta BiH

Član 60

Raspolaganje bez naknade poljoprivrednim zemljištem, koje je u vlasništvu Brčko distrikta BiH, mogu da ostvare samo određene kategorije fizičkih lica. Ovo raspolaganje se može organizovati u korist socijalno ugroženih stanovnika Brčko distrikta BiH i ako im je osnovno zanimanje poljoprivredna djelatnost.

Fizička lica koriste poljoprivredno zemljište iz prethodnog stava ovog člana najduže na rok od 30 godina, na osnovu ugovora zaključenog s gradonačelnikom Brčko distrikta BiH.

Dioničarstvo u korištenju poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH

Član 61

Po okončanju postupka regulisanja međusobnih odnosa između ovlašćenika Brčko distrikta BiH za upravljanje poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Brčko distrikta BiH i po okončanju postupka utvrđenog zakonom kojim su uređena pitanja vraćanja zemljišta bivšim vlasnicima – pravno lice iz člana 58, koje koristi poljoprivredno zemljište u svojini Brčko distrikta BiH, Brčko distrikta BiH izdaje dionice u visini kapitala, koji čini vrijednost ovog poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH umanjenu za vrijednost zemljišta, koja je rezultat ulaganja pravnog lica na uređenju, unapređenju i zaštiti poljoprivrednog zemljišta iz sopstvenih sredstava pravnog lica.

Utvrđivanje vrijednosti ovog poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH i revalorizacije vrijednosti ulaganja pravnih lica iz stava 1 ovog člana, bit će izvršeno na osnovama posebnog akta gradonačelnika.

Kupljeno poljoprivredno zemljište u posjedu pravnog lica

Član 62

Poljoprivredno zemljište koje se u momentu stupanja na snagu ovog zakona vodi kao poljoprivredno zemljište u svojini Brčko distrikta BiH koje je pravno lice steklo po osnovu pravnog posla (kupovinama vlastitim finansijskim sredstvima), kao sredstvo za proizvodnju i kao resurs, u posjedu je pravnog lica.

Promjena oblika svojine za zemljište u posjedu pravnog lica

Član 63

Ako se pravno lice, korisnik poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH, organizuje kao društvo, na osnovama zakona o privatizaciji, modelom dokapitalizacije, dionice izdate za vrijednosti poljoprivrednog zemljišta iz člana 62 mogu da prelaze u druge oblike svojine.

Nenarušivost tehnološke cjeline i kompleksa zemljišta

Član 64

U slučaju promjena vlasništva na poljoprivrednom zemljištu, u dioničarskom društvu, primjenom odredbi člana 63, ne može se narušavati tehnološka cjelina i kompleksi uređenog poljoprivrednog zemljišta pravnog lica.

Uslovljenost korištenja zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH

Član 65

Pravna lica iz člana 64 ovog zakona, koja koriste poljoprivredno zemljište u svojini Brčko distrikta BiH, dužna su da ovo korištenje ostvaruju u skladu s programima koje donosi gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja.

Prodaja poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta BiH

Član 66

Poljoprivredno zemljište u svojini Brčko distrikta BiH prodaje se na osnovama javnog konkursa.

Odluku o prodaji poljoprivrednog zemljišta, na osnovu prijedloga gradonačelnika i Odjeljenja, donosi Skupština Brčko distrikta BiH.

Prednost pri kupovinama poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta imaju dioničari u tome poljoprivrednom gospodarstvu, srazmjerne učešću njihovih dionica u kapitalu preduzeća.

Zakup na poljoprivredno zemljište u svojini Brčko distrikta BiH

Član 67

Poljoprivredno zemljište, koje je u svojini Brčko distrikta BiH, može se dati pod zakup domaćem i stranom fizičkom i pravnom licu, na vrijeme od 3 do 10 godina.

Ukoliko se zemljište nalazi na dijelu Brčko distrikta BiH koje je utvrđeno kao nerazvijeno područje, zakup se može zasnovati na rok do 20 godina. Odluku o zakupu donosi Skupština Brčko distrikta BiH na prijedlog gradonačelnika i Odjeljenja.

Zemljište iz stava 1 ovog člana, koje je u zapuštenom stanju (šikare), može se dati u zakup na rok do 20 godina, uz uslov neodložnog privođenja kulturi.

Za zakupljeno zemljište plaća se porez i doprinosi, zavisno od namjene korištenja, lokacije i drugih ekonomskih uslova, a u skladu s kriterijima koje utvrđuje gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja.

Pravo prioriteta za određeno poljoprivredno zemljište pri davanju zemljišta u zakup imaju korisnici poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini do 1991. godine i akcionari ovih korisnika.

Procedura primjene pravnog instituta pri zakupu iz stava 5 ovog člana, uređuje se posebnom odlukom gradonačelnika na prijedlog Odjeljenja.

Dodjela zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta u nerazvijenim dijelovima

Član 68

Poljoprivredno zemljište u svojini Brčko distrikta koje se nalazi na dijelu područja Brčko distrikta koje je utvrđeno kao nerazvijeno, može se prodati, dati u zakup i dati na raspolažanje bez naknade, na osnovama ovog zakona, domaćim, fizičkim i pravnim licima koja imaju prebivalište, odnosno sjedište na području nerazvijenih područja Brčko distrikta. Ta lica daju ovjerenu izjavu da će na tim područjima prebivati u kontinuitetu, odnosno imati sjedište i obavljati poljoprivrednu djelatnost najmanje 10 godina.

U dodjeli zemljišta na osnovama prethodnog stava prednost imaju seoske porodice koje ostvaruju prihode isključivo ili pretežno u poljoprivredi i koje ne posjeduju dovoljno poljoprivrednog zemljišta, koje im obezbjeđuje ekonomsku sigurnost.

Izvršavanje ugovorenih obaveza korisnika poljoprivrednog zemljišta Brčko distrikta

Član 69

Sva lica koja koriste poljoprivredno zemljište koje je u svojini Distrikta, na osnovama članova 59, 60 i 67, koja ne budu ispunjavala obaveze utvrđene ugovorima o koncesiji, raspolažanju bez naknade ili zakupu, pozvat će ovlašćeni predstavnik Brčko distrikta, na ispunjavanje ovih uslova. Oni koji se ne povezuju pozivu i ne izvrše svoje obaveze, snositi će posljedice na osnovama ovog zakona. Nakon isteka najduže jednogodišnjeg perioda od datuma potpisivanja predmetnog ugovora, uz neizvršenje ugovornih obaveza, ova lica gube pravo na korištenje ovog poljoprivrednog zemljišta.

Procedura dodjele poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta

Član 70

Izvršna komisija za poljoprivredno zemljište, koju imenuje gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja, vrši dodjelu zemljišta iz članova 59, 60, 66 i 67 (u sastav ove izvršne komisije obavezno ulaze i predstavnici sela u kojima se vrši raspodjela).

Uslove rada ove komisije i uslove pružanja informacione i druge podrške utvrđuje gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja.

Zabrana nomadske ispaše

Razlozi za zabranu ispaše

Član 71

Radi zaštite poljoprivrednog bilja i radi sprečavanja pojave i širenja zaraznih bolesti životinja, te radi zaštite zdravlja ljudi od zoonoza, koje se sa ovaca mogu prenijeti na ljude, zabranjuje se nomadska ispaša ovaca, ovnova i janjadi (u dalnjem tekstu: ovce) na poljoprivrednom zemljištu.

Pod nomadskom ispašom ovaca u smislu ovog zakona smatra se ispaša ovaca gonjenjem preko poljoprivrednog zemljišta, ispaša ovaca na poljoprivrednom zemljištu izvan mjesta prebivališta, odnosno sjedišta držaoca ovaca, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Držalac ovaca

Član 72

Držaocem ovaca, u smislu ovog zakona smatra se vlasnik, odnosno korisnik ovaca, kao i druga lica koja napasaju stoku.

Ne smatra se nomadskom ispašom ovaca

Član 73

Ne smatra se nomadskom ispašom ovaca, u smislu ovog zakona, uobičajena ispaša ovaca, ispaša ovaca na zemljištima koja su vlasništvo držalaca ovaca ili na zemljištima koja su uzeli u zakup.

Ispaša ovaca na zakupljenom zemljištu

Član 74

Nomadskom ispašom u smislu člana 70 stav 2 ovog zakona ne smatra se ispaša koja se ostvaruje pod uslovom da se doprema ovaca vrši prevoznim sredstvima i da je držalac ovaca zaključio ugovor sa zakupodavcem zemljišta za ispašu ovaca na tome zemljištu.

Ugovor iz stava 1 ovog člana mora da sadrži podatke o zakupodavcu i zakupoprimcu zemljišta, o vremenu za koje je ugovorena ispaša, o broju ovaca koje se mogu napasati, o površini zemljišta i mjestu (katastarske čestice gdje se zemljište nalazi).

Ugovor iz stava 1 ovog člana registruje se kod Odjeljenja za javni registar i Odjeljenja za poljoprivredu.

Vlada će donijeti posebni propis

Član 75

Vlada na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu donijet će propis kojim će detaljnije odrediti elemente zabrane nomadske ispaše stoke.

6. KORIŠTENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA U SISTEMU ZA NAVODNJAVANJE

Godišnji program navodnjavanja

Član 76

Poljoprivredno zemljište na području na kome je izgrađen sistem za navodnjavanje koristi se po godišnjem programu navodnjavanja, odnosno korištenja (u dalnjem tekstu: program), koji donosi pravno lice koje upravlja sistemom za navodnjavanje (u dalnjem tekstu: preduzeće), a koji sadrži naročito površinu zemljišta koje se može navodnjavati, plan zalivnih polja i dionica, način korištenja poljoprivrednog zemljišta, dužinu trajanja navodnjavanja i količinu vode za navodnjavanje.

Godišnji program se donosi uz saglasnost Skupštine Distrikta.

Preduzeće je dužno da korisnika poljoprivrednog zemljišta u sistemu za navodnjavanje obavijesti o godišnjem programu korištenja sistema.

Obaveze pravnog lica koje upravlja sistemom za navodnjavanje

Član 77

Preduzeće je dužno da redovno održava sistem za navodnjavanje (uništavanje korova, uklanjanje nanosa mulja, održavanje cjevne mreže, pumpi i dr.).

Preduzeće je dužno da obezbijedi redovnu kontrolu kvaliteta vode na sadržaj opasnih i štetnih materija i da vodi o tome evidenciju.

Obaveze vlasnika i korisnika poljoprivrednog zemljišta

Član 78

Vlasnici i korisnici poljoprivrednog zemljišta u sistemu za navodnjavanje obavezni su da zaštite na svojim parcelama sisteme za navodnjavanje - odvodnjavanje, kao i elektroenergetsku opremu i instalacije.

Međusobni odnosi korisnika sistema za navodnjavanje

Član 79

Korisnik poljoprivrednog zemljišta u sistemu za navodnjavanje dužan je da koristi sistem za navodnjavanje u skladu s programom iz člana 76 ovog zakona.

Međusobni odnosi preduzeća i korisnika sistema za navodnjavanje uređuju se ugovorom, u pogledu korištenja, održavanja i obezbjeđivanja funkcionisanja tog sistema, kao i utvrđivanje visine naknade za korištenje vode iz sistema.

Osnivanje vodnih zadruga

Član 80

Radi izgradnje sistema za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta i izvođenja radova na dovodu i razvodu vode u sistemu za navodnjavanje, te radi korištenja toga sistema, koji je od interesa za seosko naselje (ili dio naselja) ili više naselja, mogu se osnivati vodne zadruge.

U pogledu osnivanja ovih zadruga, članstva, imovinskopravnih odnosa i drugih pitanja od značaja za rad vodne zadruge, primjenjuju se propisi o zemljoradničkim zadrugama.

V. PROMET POLJOPRIVREDNIM ZEMLJIŠTEM

Definicija

Član 81

Pod prometom poljoprivrednim zemljištem podrazumijeva se, prema ovom zakonu, prenos vlasničkog prava pravnim poslovima među živim licima i pravnim poslovima za slučaj smrti.

Poljoprivredna zemljišta, šume i gazdinstva mogu se u prometu među živim licima prodati ili otuđiti na drugi način u postupku i na način uredjen ovim zakonom, ako za šume nije zakonom uređeno drugačije.

Nasljedivanje poljoprivrednog zemljišta i nedozvoljenost dijeljenja pojedinačnih čestica poljoprivrednog zemljišta

Član 82

Pojedinačne parcele poljoprivrednog zemljišta (katastarske čestice), koje se nasljeđuju na osnovama zakona o nasljeđivanju, ne smiju se dijeliti (komadati) među nasljednicima.

Pravni poslovi, koji imaju karakter prometa poljoprivrednog zemljišta, na osnovama članova od 81 do 89 ovog zakona, nisu dozvoljeni ako izazivaju dijeljenje (komadanje) pojedinačnih čestica poljoprivrednog zemljišta.

Zadobijanje vlasničkog prava

Član 83

Zadobijanje vlasničkog prava na poljoprivrednom zemljištu, šumi ili na imanju, pravnim poslovima među živima i pravnim poslovima za slučaj smrti, moguće je samo na osnovu

odobrenja gradonačelnika. Gradonačelnik izdaje odluku kojom odobrava pravni posao, a po prethodnom mišljenju Odjeljenja za poljoprivredno zemljište, šumu ili imanje.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana nije potrebno ako se radi o zadobijanju poljoprivrednog zemljišta, šume ili imanja:

- u okviru privrednih operacija prostornog uređenja;
- među supružnicima, odnosno sa njima izjednačenim partnerima;
- zbog gradnje infrastrukturnih objekata i uređaja iz člana 24 stav 1 ovog zakona;
- u okviru i povezano sa osiguranjem nadoknađenih zemljišta, u skladu sa čime se nadoknađuje zemljište poljoprivrednom proizvođaču oduzeto radi izgradnje infrastrukturnih objekata i uređaja.

Odobrenje pravnog posla za zadobijanje poljoprivrednog zemljišta, imanja ili šume se ne izdaje (zahtjevi za izdavanje odobrenja će biti odbijeni):

- ako nisu ispunjeni uslovi iz člana 82 ovog zakona;
- ako promet nije tekao po postupku i na način uređen ovim zakonom;
- ako nije uzet u obzir redoslijed kupaca koji imaju prvenstvo po članu 85 ovog zakona;
- ako lice koje zadobija poljoprivredno zemljište nije sposobljeno (stručno i mašinama i uređajima) za poljoprivrednu proizvodnju ili je na drugi način očigledno da lice koje dobije zemljište neće ga obrađivati u smislu člana 18 ovog zakona;
- ako se na zemljištu, koje je bilo uređeno komasacijom, suštinski pogorša postignuta odgovarajuća podjela zemljišta;
- ako bi moglo doći do neekonomične podjele zemljišnog posjeda;
- ako prodajna cijena zemljišta bitno odstupa od prodajne vrijednosti okolnih zemljišta koja mogu da se uporede. U tome slučaju Odjeljenje može, po službenoj dužnosti, da pokrene postupak za određivanje odgovarajuće cijene zemljišta, po članu 84 ovog zakona;
- ako se zadobijaju poljoprivredna zemljišta, šume ili imanja, odnosno njihovi dijelovi, i time se uvećava veleposjed za preko 200 ha upoređene poljoprivredne površine stečene po zakonu o nasljeđivanju, odnosno da se posjed poveća na više od ukupno 600 ha poljoprivrednog zemljišta stečenog pravnim poslovima među živima, osim ako se radi o zadobijanju u vlasništvo Brčko distrikta;
- ako kupovina ima svrhu preprodaje;
- ako bi bili ugroženi interesi Brčko distrikta, što utvrđuje Skupština;
- ako bi poljoprivredno zemljište zadobilo neko fizičko ili pravno lice kojem ono nije potrebno za bavljenje poljoprivrednom djelatnošću;
- ako bi pravni posao očigledno doveo do upotrebe zemljišta koje je u suprotnosti sa njegovom namjenom.

Odobrenje pravnog posla iz člana 83 na poljoprivrednom zemljištu

Član 84

Zahtjev za izdavanje odobrenja pravnog posla iz člana 83 ovog zakona predaje gradonačelniku ono lice koje zadobija nekretnine. Zahtjevu je potrebno priložiti zaključen ugovor o pravnom poslu.

Strane u postupku izdavanja odobrenja su ugovorne strane, osim u onom dijelu koji se odnosi na primjenu odredbi iz člana 86 ovog zakona gdje je strana u postupku – svako lice koje ima prvenstvo u kupovini, za zemljište ponuđeno na osnovama člana 85 ovog zakona.

Ako za pravni posao odobrenje nije potrebno, to potvrđuje u pisanim obliku gradonačelnik. Ako se ne radi o slučajevima kada se potvrda izdaje, izdavanje potvrde se odbija odlukom u upravnom postupku.

Gradonačelnik izdaje odobrenje ili ga odbija u upravnom postupku u roku od 30 dana po prijemu potpunog zahtjeva. Ako odluka, odnosno potvrda nije izdata u tome roku, smatra se da odobrenje, odnosno potvrda nije izdata.

O žalbama na izdato ili neizdato odobrenje odlučuje, u drugom stepenu, Apelaciona komisija.

Ovjera potpisa na ugovoru o otuđenju poljoprivrednog zemljišta, šume ili imanja i zemljišnoknjižni prijenos vlasničkog prava, moguća je samo na osnovu odobrenja, odnosno potvrde iz ovog člana.

Pravni poslovi, zaključeni bez odobrenja, odnosno potvrde, ili u suprotnosti sa njima, su ništavni.

Uručenje ponude za prodaju zemljišta

Član 85

Fizičko ili pravno lice koje ima namjeru da proda poljoprivredno zemljište, imanje ili šumu, mora uručiti ponudu u tri primjerka Odjeljenju. Ponuda mora da sadrži podatke o poljoprivrednom zemljištu, šumi, odnosno imanju, cijenu i druge uslove prodaje.

Cijena iz stava 1 ovog člana uzima se kao početna cijena na aukciji za prodaju predmetnog zemljišta.

Pravo prvenstva pri kupovini

Član 86

Pri kupovini poljoprivrednog zemljišta, poljoprivrednog imanja ili šume, ako zakonom o šumama nije određeno drugačije za šume, Odjeljenje utvrđuje pravo prvenstva, sprovodeći princip prava prvenstva pri kupovini prema sljedećem redoslijedu:

1. pravo preće kupovine po redoslijedu, utvrđene u članu 16 ovog zakona;
2. poljoprivredna organizacija, kojoj je zemljište ili manje potrebno za vršenje poljoprivredne odnosno šumske djelatnosti.

Pod jednakim uslovima, pravo prvenstva među poljoprivrednicima ima onaj kome je poljoprivredna djelatnost jedina ili glavna djelatnost. Poljoprivredna djelatnost se smatra za glavnu djelatnost ako proizvodi, odnosno sredstva dobijena na osnovama vršenja te djelatnosti, predstavljaju toj osobi glavni izvor sredstava za život.

Ukoliko Odjeljenje ovlašćeno za sprovođenje principa prava prvenstva utvrdi da za sprovođenje ovog principa, u konkretnom slučaju, ne postoje uslovi, izdaje o tome potvrdu zainteresovanom licu.

PORODIČNA POLJOPRIVREDNA GAZDINSTVA – na listi prvenstva

Član 87

Na listu prava prvenstva iz člana 86 mogu da budu uvršteni samo djelatnici u poljoprivredi u Brčko distriktu u kojoj se vrši rangiranje.

Porodično poljoprivredno gazdinstvo može da bude uvršteno na listu prava prvenstva:

- ako je vlasnik, zakupac, odnosno na drugi način korisnik poljoprivrednog zemljišta, to zemljište obrađuje sam ili uz pomoć drugih i za to obrađivanje je odgovarajuće sposobljen i iz poljoprivredne djelatnosti dobija značajan dio dohotka;
- ako je član porodice lica iz prve alineje ovog stava, ako obavlja poljoprivrednu djelatnost na imanju kao jedinu, odnosno glavnu djelatnost i za to je odgovarajuće sposobljen. Poljoprivredna djelatnost se ubraja u glavnu djelatnost ako proizvod odnosno sredstva, dobijena iz te djelatnosti, znače toj osobi glavni izvor sredstava za život;
- ako je iz poljoprivredne djelatnosti na imanju dobiao značajan dio dohotka, pa zbog starosti ili nesposobnosti za rad ne obavlja poljoprivrednu djelatnost na imanju, ako se brine o korištenju poljoprivrednog zemljišta u skladu sa ovim zakonom;
- ako da izjavu na zapisnik Odjeljenju poljoprivrede da će sam ili uz pomoć drugih obrađivati poljoprivredna zemljišta, koja će obezbijediti, što dokumentuje predugovorima o zakupu, da će iz poljoprivredne djelatnosti na tim zemljištima dobivati značajan dio dohotka i da ispunjava uslove u pogledu sposobljenosti iz alineje 2 ovog stava.

Kao značajan dohodak iz poljoprivredne djelatnosti iz stava 1 ovog člana, a to su sve poljoprivredne djelatnosti prema propisima o standardnoj klasifikaciji djelatnosti, prema ovom zakonu smatra se vrijednost poljoprivrednih proizvoda proizvedenih na imanju u ekonomskoj

godini koji dostižu iznos od najmanje 2/3 prosječnih godišnjih primanja od plana Brčko distrikta u istom periodu.

Poljoprivrednik mora da posjeduje stručno obrazovanje u poljoprivredi prema programu poljoprivrednih stručnih ili srednjih škola ili obavljenu provjeru znanja iz poljoprivrede u srednjoj poljoprivrednoj školi.

U smislu ovog zakona, poljoprivredna organizacija je ekonomsko društvo, zemljoradnička zadruga ili drugo pravno lice, koje je registrovano za poljoprivrednu djelatnost i na zemljištu ispunjava i druge propisane uslove za obavljanje te djelatnosti.

Ako dođe u sumnju da li je fizičko lice poljoprivrednik, odnosno pravno lice poljoprivredna organizacija, o tome odlučuje Odjeljenje poljoprivrede gdje se nalazi poljoprivredno zemljište koje djelatnik u poljoprivredi obrađuje, odnosno poljoprivredna organizacija koristi za obavljanje djelatnosti. U primjeru iz alineje 3 stava 1 ovog člana o ispunjavanju uslova za poljoprivrednika odlučuje Odjeljenje za poljoprivredu.

U Brčko distriktu, propise kojima se uređuju detaljniji uslovi koje moraju da ispunjavaju poljoprivredne organizacije i o sadržaju i načinu na koji se obavlja provjera znanja poljoprivrednika, donosi gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja.

Postupak Odjeljenja poljoprivrede

Član 88

Odjeljenje poljoprivrede će se pobrinuti da se ponuda iz člana 84 ovog zakona bez odlaganja izloži istovremeno na oglasnoj tabli: Vlade, Odjeljenja poljoprivrede i Savjetodavne službe.

Rok za prijem ponuda zainteresovanih kupaca i za izbor najpovoljnijih ponuđača je 30 dana od dana kada je ponuda izložena na oglasnoj tabli Odjeljenja poljoprivrede.

Ako u roku navedenom u prethodnom stavu 2 ovog člana niko ne prihvati ponudu, prodavač mora da ponovi ponudu, ako i dalje želi da proda poljoprivredno zemljište.

Prihvatanje ponude od potencijalnog kupca

Član 89

Ko želi da kupi zemljište koje je dato na prodaju, na osnovama člana 87, mora da dâ pisanu izjavu o prihvatanju ponude i o učestvovanju na aukcijskoj prodaji predmetnog zemljišta, koju šalje preporučenom pošiljkom prodavaču i Odjeljenju.

Ako potencijalni kupac smatra da cijena u ponudi suštinski prelazi vrijednost ponuđenog zemljišta, može u roku od 30 dana od izlaganja ponude na oglasnoj tabli Vlade, Odjeljenja i Savjetodavne službe da pokrene postupak za utvrđivanje aukcijske vrijednosti ponuđenog zemljišta po metodologiji propisanoj u Odjeljenju. Ako se na tim osnovama utvrđi niža početna vrijednost zemljišta od vrijednosti koju je ponudio prodavač – Odjeljenje upoznaje, u pisanim oblicima, prodavača zemljišta o novoutvrđenoj nižoj vrijednosti.

Ako u roku od 15 dana, nakon što je prodavač saznao za novoutvrđenu vrijednost iz stava 2, ponudu ne povuče, prečutno je pristao na prodaju zemljišta na aukciji na bazi te novoutvrđene vrijednosti kao početne. O nižoj novoutvrđenoj cijeni šalje se obavještenje potencijalnim kupcima.

Izjava o povlačenju ponude iz stava 3 ovog člana je važeća ako je prodavač posalje Odjeljenju poljoprivrede preporučenom pošiljkom.

Metodologiju za utvrđivanje aukcijske vrijednosti poljoprivrednog zemljišta i šuma iz stava 2 ovog člana izdaje gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu.

Prije izdavanja i razglašavanja odluke o izlaganju na javnoj aukciji dobijenog poljoprivrednog zemljišta, šume ili imanja, Odjeljenje poljoprivrede mora da obezbijedi saglasnost izvršnog suda za vođenje postupka aukcije. Za izdavanje ove saglasnosti izvršni sud mora da dobije potvrdu od Odjeljenja poljoprivrede da li je moguć prenos vlasništva na onog ko ponudi najvišu cijenu. Ako postoje zakonske smetnje za predmetni prenos vlasništva i ako postoji neka od smetnji za rangiranje potencijalnih kupaca na osnovama člana 86, sud odbija zahtjev izvršne jedinice za vođenje postupka javne aukcije, odlukom u upravnom postupku.

Ukoliko su ispunjeni uslovi iz stava 6 ovog člana, izvršni sud odobrava vođenje postupka javne aukcije.

Vršilac aukcije mora da priloži uz zahtjev, usmjeren prema Odjeljenju poljoprivrede, podatke o državljanstvu lica koje je na aukciji dobilo zemljište, šumu ili imanje i njegovu izjavu o budućoj upotrebi nekretnina.

Ako Odjeljenje poljoprivrede utvrди da je namjena zemljišta iz stava 8 ovog člana u suprotnosti sa ovim zakonom, vršilac aukcije mora da ukine svoju odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača i po pravosnažnosti ove odluke raspisuje novu aukciju, po službenoj dužnosti.

VI. ZAKUP POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Predmet zakupa

Član 90

Predmet zakupa je poljoprivredno zemljište sa objektima koji mu pripadaju, opremom i višegodišnjim zasadima.

Ugovor o zakupu poljoprivrednog zemljišta (u dalnjem tekstu: ugovor o zakupu) mora da sadrži posebno: podatke iz zemljišnog registra i zemljišnog kataстра o zemljištima datim u zakup, opis i neamortizovanu vrijednost objekata, opreme i zasada iz prethodnog stava ovog člana, amortizacioni period za višegodišnje zasade, visinu zakupnine, vrijeme i namjenu zakupa i klauzulu o tome da li se pravo zakupa nasljeđuje ili ne.

Ako se radi o nasljednom zakupu onda se za nasljeđivanje zakupnog prava primjenjuju zakonske odredbe koje regulišu pitanja o nasljeđivanju poljoprivrednih imanja, ukoliko imanja, odnosno zemljišta u vlasništvu zakupca, sama ili zajedno sa zemljištima odnosno sa imanjem koje ima u zakupu, ili zakupljena zemljišta ili imanja, ispunjavaju uslove za tretman kao zaštićeno imanje. Ako ovaj uslov nije ispunjen, zakupno pravo se nasljeđuje po općim propisima.

U slučaju da vlasnik zemljišta nije istovremeno i vlasnik višegodišnjih zasada i opreme, predmet zakupa može biti samo zemljište zajedno sa višegodišnjim zasadima i opremom koja mu pripada, ukoliko ih nije moguće ukloniti, bez štete. Višegodišnji zasad dijeli sudbinu zemljišta.

Ugovor o zakupu mora biti zaključen u pisanim oblicima. Ugovor o zakupu koji nije zaključen u pisanim oblicima nema pravno dejstvo.

Primjena članova od 83 do 88 i primjena Zakona o obligacionim odnosima

Član 91

Odredbe članova od 83 do 88 ovog zakona se logično primjenjuju i na zakup:

1. Pravni posao davanja poljoprivrednog zemljišta pod zakup podliježe odobrenju na osnovama članova od 83 do 84 Odjeljenja poljoprivrede;
2. Ponuda za davanje poljoprivrednog zemljišta pod zakup uručuje se u skladu s članom 85 zakona;
3. I pri uzimanju poljoprivrednog zemljišta pod zakup utvrđuje se redoslijed prava prvenstva, na osnovama člana 86 ovog zakona;
4. I kod uzimanja poljoprivrednog zemljišta i zakup na listu prvenstva mogu da budu uvršćeni samo djelatnici u poljoprivredi (član 87 zakona);
5. Oglašavanje davanja poljoprivrednog zemljišta pod zakup, od Odjeljenja poljoprivrede vrši se na osnovu člana 88;
6. Izbor najpovoljnijeg ponuđača (javna aukcija) za uzimanje poljoprivrednog zemljišta pod zakup vrši se na osnovama člana 89 ovog zakona kao i predradnje i radnje koje slijede poslije aukcije.

Za zakupne odnose se po ovom zakonu primjenjuju i odredbe Zakona o obligacionim odnosima, ukoliko ovim zakonom nije drugačije uređeno.

U slučaju da su predmet zakupa nekretnine koje su u vlasništvu Brčko distrikta nije potrebna dozvola i mišljenje.

Registrovanje zakupnog odnosa u zemljišnom registru - katastru

Član 92

Zakupni odnos se registruje u zemljišnu knjigu i u zemljišni katastar, u skladu s propisima.

Zakupodavac, ili ako je ugovorom utvrđeno da je to zakupac – mora predložiti upis zakupnog odnosa u zemljišnu knjigu i zemljišni katastar u roku od 30 dana od prijema odobrenja pravnog posla, odnosno potvrde iz člana 83 ovog zakona. Brisanje zakupnog odnosa mora se izvršiti u roku od 30 dana od njegovog prestanka.

Vrijeme zakupa

Član 93

Vrijeme zakupa mora da odgovara upotreboj namjeni zakupljenog zemljišta i ne smije da bude kraće od:

- 25 godina, ako zemljište služi za podizanje zasada vinograda, voćnjaka ili polja hmelja;
- 15 godina, ako zemljište služi za podizanje zasada brzorastućih lišćara;
- 10 godina, ako poljoprivredno zemljište služi za druge poljoprivredne svrhe.

Ako već postoje trajni zasadi na zakupljenom poljoprivrednom zemljištu, zakupni odnos se može sklopiti i za vrijeme dok zasadi ne budu amortizovani.

Ako zakupodavac, po objavlјivanju ponude o zakupu na način iz člana 87 ovog zakona ne može da sklopi zakupne ugovore u rokovima propisanim stavom 1 ovog člana ili ako je tako uređeno zakonom, može dati poljoprivredno zemljište u zakup i za kraće vrijeme.

Zakupni odnosi iz posebnih razloga

Član 94

Za zakupne odnose, koji se sklapaju iz posebnih razloga, kao na primjer: zbog odlaska u vojsku ili na privremeni rad u inostranstvo, zbog bolesti ili sličnog, za vrijeme dok ti razlozi traju, ali ne više od dvije godine, odredbe ovog poglavљa (o zakupu) ovog zakona ne važe, osim odredbi o sklapanju pisanog ugovora o zakupu i upisu u zemljišnu knjigu i zemljišni katastar.

Produženje ugovora o zakupu

Član 95

Ugovor o zakupu se produžava za prвobitno ugovorenou vrijeme ako u najmanje šestomjesečnom periodu prije isteka ugovora nijedna ugovorna strana ne otkaže ugovor, osim ako se strane ne dogovore drugačije i to navedu u ugovoru.

Zakupoprimac ima pravo prioritetnog produženja ugovora o zakupu ako za vrijeme trajanja zakupa nije kršio odredbe ugovora o zakupu.

Sporazumnoi prestanak ugovornog odnosa

Član 96

Ugovor o zakupu može u svakom trenutku sporazumno da prestane da važi.

Ugovor o zakupu prestaje da važi i ako zakupljeno zemljište, u skladu sa zakonom, prestane da bude poljoprivredno zemljište.

Raskid ugovora od zakupodavca

Član 97

Zakupodavac može da istupi iz ugovornog odnosa ako zakupac:

- obrađuje zakupljeno zemljište u suprotnosti sa sklopljenim ugovorom;
- ne koristi zemljište kao dobar domaćin;
- daje zakupljeno zemljište u podzakup, u suprotnosti sa ugovorom o zakupu.

Inicijativa za raskid ugovora od strane oštećene strane

Član 98

Ako bi, zbog događaja koje u trenutku sklapanja ugovora o zakupu nije bilo moguće očekivati, ispunjene obaveze postalo za jednu od strana očigledno preteško, ili bi joj prouzrokovalo prevelik gubitak, oštećena strana može da zahtijeva da se ugovor promijeni ili ukine.

Prilikom procjene da li zahtjev za promjenu ili ukidanje ugovora o zakupu ima osnova treba imati u vidu koristi obaju strana, kao na primjer: onemogućavanje radova prostornog uređenja, bolest, onemoćalost ili drugačija nemogućnost za rad zakupca.

Proglašenje ugovora ništavnim

Član 99

Ugovor o zakupu, kojim se određuje zakupnina u obliku rada na imanju zakupodavca ili u obliku udjela od predviđenog proizvoda, odnosno predviđenog dohotka, je ništavan.

Ako zakupac zasadi trajne zasade

Član 100

Ako zakupac zasadi trajne zasade bez saglasnosti zakupodavca nema pravo na povrat neamortizovane vrijednosti zasada nakon prestanka važenja ugovora o zakupu.

Ako ugovor o zakupu ne određuje drugačije

Član 101

Ako ugovor o zakupu ne određuje drugačije zakupac može da postavi na zakupljenom zemljištu pomoćne objekte koji mu služe za ciljnu upotrebu zemljišta.

Prava zakupodavca na zasađene trajne zasade

Član 102

Po prestanku zakupa zakupodavac ima pravo na zasađene višegodišnje zasade i izgrađene objekte i uređaje a zakupcu mora plaćati njihovu još neamortizovanu vrijednost, ako su zasadi, odnosno objekti i uređaji, bili izgrađeni uz njegovu saglasnost, ako ugovorom o zakupu nije određeno drugačije. Zakupac nema pravo da zahtijeva isplatu neamortizovane vrijednosti višegodišnjih zasada ako ugovorni odnos prestaje na njegov zahtjev ili zbog njegove krivice.

Druga prava zakupodavca i zakupca

Član 103

Višegodišnji zasadi, objekti i uređaji pripadaju zakupodavcu bez nadoknade ako su bili podignuti bez njegove saglasnosti. Zakupac ima pravo da demontira uređaje, ako je to moguće ostvariti bez štete.

VII. UREĐENJE POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

1. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Definicija

Član 104

Uređenjem poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, smatra se: arondacija poljoprivrednih zemljišta, komasacija, izgradnja sistema za navodnjavanje i odvodnjavanje na poljoprivrednom zemljištu, i zaštita od erozije.

Inicijatori uređenja poljoprivrednog zemljišta

Član 105

Podsticaj za uređenje poljoprivrednih zemljišta daju vlasnici poljoprivrednih zemljišta, odnosno njihove zajednice ili druga pravna lica, po ovlašćenju vlasnika poljoprivrednih zemljišta.

Uređenje poljoprivrednih zemljišta se, po pravilu, obavlja na osnovama sporazuma među vlasnicima poljoprivrednih zemljišta.

Uređenje poljoprivrednih zemljišta se može obaviti i protiv volje njihovih vlasnika, ali samo uz uslove i po postupku koji uređuje ovaj zakon.

Savjetodavna poljoprivredna služba pomaže vlasnicima poljoprivrednih zemljišta prilikom uobličavanja inicijative za uređenje poljoprivrednih zemljišta, prilikom sprovodenja te inicijative i u postupku uređenja.

Prava i obaveze zemljoposjednika

Član 106

Vlasnici, zakupci, odnosno drugi korisnici poljoprivrednih zemljišta na području na kojem se ostvaruje uređenje moraju dozvoliti pristup na svoja zemljišta radnicima geodetskih, vodnozemljišnih i drugih organizacija, koje obavljaju radove u vezi s pripremom i izvođenjem agrarnih operacija i djelovanjem, kao i održavanje melioracijskih objekata i uređaja. Ista obaveza se odnosi i na omogućavanje rada i licima koja imaju pravo da mijere, snimaju, projektuju ili obilježavaju zemljišta i vode, kada je to potrebno za poslove uređenja.

Vlasnici, zakupci i drugi korisnici zemljišta imaju pravo na nadoknadu za štetu prouzrokovanoj radnjama iz prethodnog stava ovog člana.

Odluku o dozvoli pristupa na zemljište po prvom stavu ovog člana i o nadoknadi iz stava 2 ovog člana, na zahtjev oštećenog, izdaje Odjeljenje poljoprivrede. Žalba protiv ove odluke neće zadržati njen izvršenje.

Otklanjanje smetnji za uređenje zemljišta

Član 107

Gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja može da odredi da se u određenom roku uklone pojedini objekti, koji ometaju izvođenje operacije uređenja.

Odluka o uklanjanju može da se izda tek kada je odluka o uređenju usvojena kao konačna, odnosno kada počinje da važi propis o sprovodenju operacije uređenja.

Naknada za uklonjene objekte iz stava 1 ovog člana, koju plaćaju oni u čiju se korist izvodi operacija uređenja, odmjerit će se prema propisima o eksproprijaciji.

Obeštećenje oštećenih operacijom uređenja

Član 108

Ako zbog izgradnje infrastrukturnih objekata (putevi, vodne akumulacije, kanali i slično) ili izgradnje objekata i drugačije kompleksne gradnje nastane usitnjavanje poljoprivrednih parcela, teži pristup do njih ili teže obradivanje, investitor takvih objekata mora da plati posebne troškove uređenja.

Potrebne operacije uređenja iz stava 1 ovog člana i obavezne isplate za njih određuju se u dozvoli za gradnju takvog objekta.

Upis u zemljišni registar - katastar

Član 109

Za operacije uređenja poljoprivrednog zemljišta obavezan je upis u zemljišni registar - katastar.

2. ARONDACIJA

Cilj arondacije

Član 110

Arondacija (zaokruživanje) poljoprivrednih zemljišta može se izvesti u korist vlasnika poljoprivrednog zemljišta, ako će se zemljište, koje će se na ovim osnovama pripojiti, upotrijebiti za poljoprivrednu proizvodnju.

Arondacija se može izvesti i u korist Brčko distrikta, na osnovu ugovora, ako se radi o zajedničkoj obnovi ili podizanju višegodišnjih zasada, ili ako se radi o zajedničkoj obradi.

Podnošenje prijedloga za arondaciju

Član 111

Nosioci arondacijskog prava iz prethodnog člana 110 mogu da ulože prijedlog za arondaciju:

- ako imaju na zaokruženom području usitnjena zemljišta ili ako se tuđe zemljište nalazi na združenom zemljišnom kompleksu;
- ako nude vlasniku za zemljište, koje bi pripojili, drugo odgovarajuće zemljište iste katastarske kulture i katastarske klase, uzimanjem u obzir prethodno usklađenog stvarnog stanja u zemljišnom katastru; ako takvog zemljišta nemaju, onda drugo zemljište odgovarajuće veličine, pri čemu se vrijednost utvrđuje prema propisanoj metodologiji iz člana 89 ovog zakona, uzimanjem u obzir prethodno usklađenog stvarnog stanja u zemljišnom katastru;
- ako dokažu da raspolažu mogućnostima za ostvarenje namjena za koje predlažu arondaciju.

Bez obzira na odredbe druge alineje prethodnog stava 1 ovog člana može se isplatiti novčana nadoknada, ako se dotadašnji vlasnik slaže s takvom naknadom.

Obaveze predлагаča arondacije

Član 112

Predlagač arondacije mora da navede namjenu arondacije, da prikaže da su ispunjeni uslovi iz članova 105 i 106 ovog zakona, da izjavi da dobrovoljna međusobna razmjena poljoprivrednih zemljišta nije bila postignuta, da prijedlogu priloži spisak usitnjениh zemljišta ili zemljišta u združenom zemljišnom kompleksu, koje bi se arondirale, spisak zemljišta koja bi se pripojila i spisak zemljišta koje predlagač arondacije daje u nadoknadu za pripojena zemljišta.

Predlagač prijedlogu prilaže i mišljenje Savjetodavne poljoprivredne službe o opravdanosti namjeravane arondacije.

Nadoknada za zgrade

Član 113

Nadoknada za zgrade, druge objekte ili zasade određuje se sporazumno. Ako ne dođe do sporazuma, onda se po pravosnažnosti odluke o arondaciji o toj nadoknadi odlučuje prema propisima o eksproprijaciji.

Odluka o arondaciji

Član 114

O prijedlogu za arondaciju odlučuje u upravnom postupku Odjeljenje poljoprivrede. Odlukom o arondaciji Odjeljenje poljoprivrede odlučuje i o pripajanju zemljišta zemljištu koje se arondira, o zemljištu koje se daje za pripojeno zemljište i o nadoknadi, za koju su se strane sporazumjele.

Troškove arondacijskog postupka snosi nosilac arondacijskog prava.

Uručenje arondiranog zemljišta

Član 115

Zemljište, koje se arondacijom pripoji, uručuje se nosiocu arondacijskog prava po pravosnažnosti odluke o arondaciji.

Prethodni vlasnik ima pravo da zadrži u posjedu zemljište iz stava 1 ovog člana do žetve ili berbe usjeva, ali najkasnije do kraja tekuće kalendarske godine.

Tretman upisanih hipoteka

Član 116

Hipoteke i druga stvarna zaduženja, koja su upisana na pripojeno zemljište nosioca arondacijskog prava, osim zemljišnih namjena ako je to potrebno, gube pravnu važnost i brišu se iz zemljišne knjige.

Izbrisana zaduženja se, po službenoj dužnosti, knjiže na zemljište koje je bilo dato kao nadoknada za pripojeno zemljište.

Potrebu zemljišne namjene iz stava 1 ovog člana određuje Odjeljenje poljoprivrede. Protiv toga dijela presude nema dalje upravne žalbe, a oštećeni može da zahtijeva, u roku od 30 dana od uručenja odluke o arondaciji, da nadležni redovni sud odluči o potrebi zemljišne namjene.

Moguće ukidanje odluke o arondaciji

Član 117

Po pravosnažnosti odluke o arondaciji prethodni vlasnik pripojenog zemljišta može da zahtijeva kod Odjeljenja za poljoprivredu da ukine odluku o arondaciji:

- ako nosilac arondacijskog prava najkasnije u jednoj godini po pravosnažnosti odluke o arondaciji ne počne da uređuje arondirana zemljišta;
- ako započeto uređivanje ne okonča najkasnije tokom pet godina od početka uređivanja;
- ako arondirana zemljišta u jednoj godini po pravosnažnosti odluke o arondaciji ne počne da koristi za poljoprivrednu proizvodnju, osim u slučaju ako je na osnovu upravnog akta ili propisa bila promijenjena namjena zemljišta.

Zahtjev iz prethodnog stava ovog člana prethodni vlasnik može da uloži u roku od tri mjeseca od dana kada je to saznao, ali najkasnije u roku od jedne godine nakon isteka rokova iz prethodnog stava ovog člana.

3. KOMASACIJA

Ciljevi vršenja komasacije

Član 118

Uređenje poljoprivrednog zemljišta putem komasacije može da se vrši ako se zbog velike usitnjjenosti i nepravilnosti oblika katastarskih parcela zemljište ne može racionalno da koristi ili ne mogu da se izvode melioracioni, protiverozioni i drugi radovi na uređenju zemljišta, kao i u slučaju kada se izgradnjom većih objekata (nasipi, kanali, putevi, željezničke pruge i dr.), uređenjem vodotoka i širenjem građevinske zone vrši dalje usitnjavanje postojećih katastarskih parcela i poremećaj putne i kanalske mreže.

Zemljišta na određenom području mogu se sastaviti i ponovo razdijeliti među prethodne vlasnike tako da svako dobije što zaokruženija zemljišta (u daljem tekstu: komasacija).

Predmet komasacije su poljoprivredna zemljišta a mogu da budu i šume, građevinska zemljišta na kojima još nije počela izgradnja i druga zemljišta, kao i uređaji na tim zemljištima (u daljem tekstu: komasacioni fond).

Donošenje programa komasacije

Član 119

Uvođenje komasacionog postupka mogu predložiti: vlasnici zemljišta, a u njihovo ime – komisija za komasaciju, njihova zajednica na osnovama ugovora ili pravno lice.

Ovlašćena lica iz stava 1 ovog člana ulažu prijedlog Odjeljenju za poljoprivredu.

Prijedlog za uvođenje komasacijskog postupka može se uložiti ako se sa komasacijom slažu vlasnici poljoprivrednih zemljišta koji imaju u vlasništvu više od 80% površine zemljišta na predviđenom komasacijskom području.

Prijedlogu za uvođenje komasacije potrebno je priložiti:

- predviđene granice komasacijskog područja;
- izvod iz planskog akta Brčko distrikta, koji se odnosi na komasacijsko područje;
- prikaz postojećeg vlasničkog stanja;
- prijedlog idejne osnove uređenja komasacijskog područja, usklađen s važećim prostornim planom i drugim uporednim agrarnim operacijama;
- predviđene granice uređenja zemljišnog kataстра unutar područja komasacije;
- ocjenu očekivanih efekata od komasacije;
- spisak vlasnika zemljišta, s podacima o površinama koje imaju u posjedu na predviđenom komasacijskom području, s potpisanim izjavama vlasnika koji su saglasni za uvođenje komasacijskog postupka;
- imena članova odbora za komasaciju iz člana 126 ovog zakona;

- ime i naziv investitora komasacije, koji mora biti pravno lice, i njegovu saglasnost da preuzima prava, obaveze i odgovornosti koje proizilaze iz investiranja na osnovama predmetne komasacije;
- finansijsku konstrukciju pokrivanja troškova.

Odluka o uvođenju komasacije

Član 120

Komasacija se sprovodi na osnovu programa Odjeljenja za poljoprivredu.

U odluci o uvođenju komasacije može se odlučiti:

- da se u komasacioni fond uključe i šume, vodna i druga zemljišta, koja leže unutar komasacionog područja, odnosno koja se pružaju duž njega;
- da se u komasacioni fond ne uključe pojedinačni vinogradi, voćnjaci, polja hmelja i druga zemljišta ili skupine takvih zemljišta, ako bi uključivanje istih ometalo svrshishodno izvođenje komasacije.

Odjeljenje poljoprivrede može da promjenom ili dopunom pravosnažne odluke o uvođenju komasacije, naknadno promijeni granice komasacionog područja, ako se radi o povećanju, odnosno smanjenju do 10% površine komasacionog područja, ako je to potrebno radi racionalnijeg izvođenja komasacije.

Odjeljenje poljoprivrede je odgovorno da uvođenje komasacije bude ubilježeno u zemljišnu knjigu i zemljišni katastar.

Ograničenja za sprovođenje komasacije

Član 121

Komasacija poljoprivrednog zemljišta ne može da se sprovodi na području za koje nije donijet prostorni plan ili urbanističke uređajne osnove i osnove zaštite, korištenja i uređenja poljoprivrednog zemljišta.

U komasacionom postupku nije dozvoljeno vraćanje u prethodno stanje i obnavljanje postupka.

Ako u izvođenju komasacije nastupe okolnosti koje onemogućavaju dalju komasaciju Odjeljenje za poljoprivrednu može da zaustavi komasaciju, ako je stanje posjeda, koje je bilo u naturi pri uvođenju komasacije, još uvjek nepromijenjeno.

Strane u komasacionom postupku

Član 122

Strane u komasacionom postupku su vlasnici zemljišta na komasacionom području (u daljem tekstu: komasacioni učesnici) i drugi, koji imaju na zemljištima u komasacionom fondu stvarna prava ili neki drugi pravni interes koji se oslanja na zakon.

Komisija za sprovođenje komasacije

Član 123

Po stupanju na snagu odluke o sprovođenju komasacije Odjeljenje za poljoprivrednu imenuje komisiju za sprovođenje komasacije (u daljem tekstu: komisija).

Komisija se sastoji od najmanje pet članova i isto toliko zamjenika. U komisiju se imenuju, prije svega, stručnjaci pravne, poljoprivredne i geodetske struke i obavezno jedan vlasnik zemljišta, učesnik u komasaciji. Predsjednik komisije je, po pravilu, diplomirani pravnik, s pravosudnim odnosno pravnim državnim ispitom.

Članovi komasacione komisije imaju položaj službenih lica i mogu da budu ovlašćeni za vođenje komasacionog postupka i vođenje drugih radnji u postupku.

Stručne i administrativne poslove komisije obavlja sekretar komisije, iz redova zaposlenih u Vladi na prijedlog Odjeljenja, koga imenuje gradonačelnik.

Saučestvovanje sudova i drugih organa

Član 124

Po stupanju na snagu odluke o sprovođenju komasacije sudovi i drugi organi dužni su da dostavljaju komisiji pravosnažne odluke koje se odnose na promjene prava svojine i drugih stvarnih prava na nepokretnostima u komasacionoj masi.

Blokada izgradnje na komasacionom području

Član 125

Od dana objavlјivanja odluke o sprovođenju komasacije, do završetka postupka komasacije, zabranjen je promet zemljištima i parcelisanje zemljišta. Na komasacionom području ne može da se vrši izgradnja građevinskih objekata, izuzev u građevinskom području naseljenih mjesta. Nije dozvoljeno podizanje višegodišnjih zasada, voćnih i šumskih, ako odlukom za uređenje komasacionog područja nije određeno drugačije.

Izuzetno je dozvoljen promet zemljištima, do kraja objave elaborata o postojećem stanju zemljišta u komasacionom fondu, ako se radi o smanjenju broja vlasnika ili suvlasničkih udjela, ako se radi o formalnom okončanju pravnog posla za prijenos vlasništva na zemljištu koji je stvarno urađen. Bez obzira na fazu komasacije dozvoljen je prijenos vlasništva ako se radi o prijenosu vlasništva na Brčko distrikt ili odnosno prijenos vlasništva radi primjene prostornog izvršnog akta. Potvrdu da su ispunjeni uslovi iz ovog stava ovog člana izdaje Odjeljenje za poljoprivrednu. Ako uslovi prema ovom stavu nisu ispunjeni, Odjeljenje za poljoprivrednu će odbiti da izda potvrde u odluci u upravnom postupku.

O promjenama vlasništva u toku komasacionog postupka sud mora da odlukom o uknjiženju u zemljišnu knjigu istovremeno obavijesti Odjeljenje za poljoprivrednu koje vodi komasacioni postupak.

Ugovor sklopljen suprotno odredbama stava 1 i stava 2 ovog člana je ništavan.

Sopstvenik nema pravo naknade za ulaganja u zgradu, drugi objekat ili višegodišnji zasad na zemljištu u komasacionoj masi ako je ta ulaganja izvršio suprotno odredbama stava 1 ovog člana.

Posljedice uvođenja komasacionog postupka, po stavu 1 ovog člana prestaju sa pravosnažnošću odluke o ponovnoj podjeli zemljišta. Isto tako te posljedice prestaju u slučaju ako se komasacija ne počne izvoditi u toku dvije godine po pravosnažnosti odluke o uvođenju komasacije.

Komasacioni odbor

Član 126

Učesnici komasacije će, prije podnošenja zahtjeva za uvodenje komasacije, izglasati među sobom komasacionu komisiju, koja ima sljedeće zadatke:

- da zastupa interes učesnika komasacije;
- da priprema prijedloge, koje prosljeđuje Odjeljenju za poljoprivrednu;
- da učestvuje u pripremi prijedloga elaborata o procjeni i o podjeli zemljišta iz komasacijskog fonda.

Komasaciona komisija ne smije da odlučuje o pravima učesnika komasacije.

Ulaganja u komasacioni fond

Član 127

Kod ulaganja zemljišta u komasacioni fond mora se uzeti u obzir:

- stanje u zemljišnoj knjizi, s obzirom na vlasništvo i na druga stvarna prava;
- podaci zemljišnog kataстра, s obzirom na položaj, površinu, katastarsku kulturu i katastarsku klasu;
- stvarno stanje, s obzirom na druge podatke.

Ako se stvarno stanje s obzirom na vlasnička prava i druga stvarna prava na zemljištima koja se uključuju u komasacijski fond, ne podudara sa stanjem u zemljišnoj knjizi, uzima se stvarno stanje, ako ono nije sporno. Time ne smiju da budu oštećena prava koja neko ima na takvom poljoprivrednom zemljištu.

Vlasnik zemljišta može da zahtijeva da mu se, do objave elaborata o postojećem stanju zemljišta na komasacionom području, odredi stvarna površina njegovog zemljišta koje se unosi u komasacioni fond. Troškove ovog postupka snosi vlasnik zemljišta.

Obezbjedenje zemljišta za zajedničke potrebe

Član 128

U postupku komasacije obezbuđuje se zemljište za zajedničke potrebe naselja (zemljišta za izgradnju putne i kanalske mreže, za komunalne i druge potrebe naselja).

Zemljište iz stava 1 ovog člana obezbuđuju učesnici komasacije srazmjerno unijetoj površini, odnosno vrijednosti, bez materijalne naknade.

Učesnici komasacije su dužni da bez naknade uklonedrvnu masu s međa i parcela pod degradiranim višegodišnjim zasadima.

Elaborati za komasaciju

Član 129

U postupku komasacije izrađuje se i objavljaju sljedeći elaborati:

- elaborat o postojećem stanju zemljišta na komasacionom području;
- elaborat o procjeni zemljišta na komasacionom području;
- idejni projekat uređenja komasacionog područja;
- elaborat o novoj podjeli zemljišta na komasacionom području.

Elaborate iz stava 1 ovog člana izrađuje i operativne geodetske rade izvodi geodetska organizacija, koja je ovlašćena za izvođenje geodetskih upravnih radnji sa radnicima koji su ovlašćeni za izvođenje upravnog postupka. Geodetsku organizaciju bira investitor.

S obzirom na način i postupak objave elaborata po ovom članu logično se upotrebljavaju odgovarajuće odluke zakona o zemljišnom katastru. Završetak, vrijeme i rok objave elaborata iz stava 1 ovog člana određuje Odjeljenje za poljoprivrednu. Rok objave ne smije da bude kraći od 15 dana.

Odluka o objavi elaborata objavljuje se na uobičajen način.

Učesnici komasacije mogu da na elaborate iz stava 1 ovog člana daju primjedbe i prijedloge, po objavi elaborata, a najkasnije u roku koji je utvrđen na samoj objavi elaborata. Primjedbe i prijedlozi na objavljene elaborate razmatraju se u postupku prije izdavanja odluke o novoj podjeli zemljišta.

Na zahtjev i o trošku učesnika komasacije, njemu se na licu mjesta pokazuje namjena poljoprivrednog zemljišta i omogućuje uvid u pisane dokumente.

Principi za vršenje komasacije

Član 130

Svaki učesnik komasacije dobija iz komasacione mase što bolje grupisano odgovarajuće zemljiše, približno ukupne vrijednosti a po mogućnosti i istog boniteta, površine i približno jednake udaljenosti od naselja, kao što je bilo i zemljiše koje je unio u komasacionu masu.

Pri raspodjeli zemljišta iz komasacione mase svaki učesnik komasacije mora da dobije što bolje zaokruženo zemljiše, pravilnijeg oblika i na manjem broju mjesta nego što je unio u komasacionu masu, ukoliko je unio zemljiše na dva ili više mjesta.

Do komasiranih zemljišnih parcela potrebno je osigurati odgovarajući pristup.

Komasacijom se ne smiju pogoršati pristupi do zemljišta izvan komasacijskog područja.

Principi podjele komasacione mase

Član 131

Ukupna vrijednost zemljišta koja se daju iz komasacione mase, upoređena sa ukupnom vrijednošću zemljišta koja je unesena u komasacionu masu, ne može da iskazuje indeks ispod 90, kao ni indeks iznad 110 (uključujući i umanjenje za zajedničke potrebe iz člana 128 zakona), osim ako se komisija i učesnik komasacije drugačije ne sporazumiju.

Ukupna površina zemljišta koja se daje iz komasacione mase ne može da iskazuje indeks iznad 120, ni indeks ispod 80, upoređujući ovu površinu s površinom koja je unesena u komasacionu masu, osim ako se komisija i učesnik komasacije drugačije ne sporazumiju.

Ako učesnik komasacije dobije iz komasacione mase veću vrijednost zemljišta od vrijednosti zemljišta koje je unio, umanjenu za masu odbitaka za zajedničke potrebe, razliku plaća u novcu, odnosno – ako dobije manju vrijednost zemljišta od vrijednosti zemljišta koje je unio, po odbitku vrijednosti zemljišta za zajedničke potrebe, razlika mu se isplaćuje u novcu.

U slučaju iz stava 3 ovog člana rješenjem o raspodjeli komasacione mase utvrđuje se i visina plaćanja razlike u novcu i isplate u novcu.

Vodna zemljišta se dodjeljuju vlasnicima iz komasacionog fonda vlasnicima određenim u propisima o očuvanju okoline, odnosno o vodama.

Procjenjivanje vrijednosti zemljišta

Član 132

Pri procjenjivanju vrijednosti zemljišta vrši se njihovo svrstavanje u vrijednosne klase. Za svaku vrijednosnu klasu određuje se vrijednost jednog kvadratnog metra, iskazana u vrijednosnim jedinicama. Iznos vrijednosne jedinice određuje se u novcu.

Metode i načine procjene i poravnjanja razlika propisuje gradonačelnik preko Odjeljenja nadležnog za poljoprivrednu. O izboru metode za procjene, na prijedlog predлагаča komasacije, odlučuje se u odluci o uvođenju komasacije.

Javni objekti na komasacionom području

Član 133

Ako se na komasacionom području, radi cijelovitog uređenja zemljišta izgrade putevi melioracijski kanali, vjetrobranski pojasevi ili drugi javni objekti, koji su utvrđeni elaboratima o komasaciji i odlukom o uvođenju komasacije, pa se zbog toga smanji zajednička površina zemljišta, ili se zajednička površina zemljišta poveća iz drugih razloga, koje bi se podijelilo među učesnicima komasacije, svakom učesniku komasacije se dodjeljuje, srazmjerno uloženom zemljištu, srazmjerno manja odnosno veća površina zemljišta.

Odredbe stava 1 ovog člana logično se primjenjuju i za slučajeve intervencija na zemljištu, kada se smanjuje ili poveća zajednička površina zemljišta (odnošenje zemlje, nasipanje zemlje radi promjene riječnog toka itd.).

Prijenos hipotekarnog zaduženja

Član 134

Hipoteke i druga stvarna zaduženja koja su upisana na zemljište, koje pojedinac uloži u komasacijski fond, u podjeli komasacijskog fonda se po službenoj dužnosti upisuju na novododijeljena zemljišta.

Odluka o novoj podjeli zemljišta

Član 135

Najkasnije u roku od šest mjeseci po objavi elaborata o novoj podjeli zemljišta iz komasacionog fonda Odjeljenje za poljoprivrednu, šumarstvo i vodoprivrednu donosi odluku o novoj podjeli zemljišta. Prije izrade ove odluke Odjeljenje za poljoprivrednu mora da dobije potvrdu organa, nadležnog za vođenje zemljišnog kataстра, da je elaborat o novoj podjeli zemljišta i komasacionog fonda izrađen u skladu s propisima o zemljišnom katastru i da obavijesti učesnike komasacije o njima fizički dodijeljenim zemljištima.

Učesnici komasacije moraju da preuzmu zemljišta koja su im dodijeljena i pokazana, iz komasacione mase, u posjed i za obradu, osim ako je u odluci o novoj podjeli zemljišta naveden posebni rok za preuzimanje a svoja dosadašnja zemljišta moraju da prepuste učesnicima komasacije, kojima su odlukom o novoj podjeli ova zemljišta dodijeljena.

Smatra se da je obavještenjem koje je dobio učesnik komasacije o fizičkom dodjeljivanju zemljišta ovo zemljište preuzeo u privremeni posjed, koji uživa privremenu zaštitu po pravilima zaštite posjeda po Zakonu o upravnom postupku.

Prigovor protiv odluke o podjeli zemljišta iz komasacionog fonda ne zadržava izvršenje odluke.

Ako učesnici komasacije ne obrađuju zemljišta koja su im privremeno dodijeljena, nemaju pravo na nadoknadu zbog izostanka dohotka po tome osnovu.

Rješenje o raspodjeli komasacione mase

Član 136

Komisija donosi rješenje o raspodjeli komasacione mase.

Dispozitiv rješenja o raspodjeli komasacione mase sadrži:

1. ime, prezime i mjesto stanovanja, odnosno naziv i sjedište, svakog učesnika komasacije;
2. podatke o prestanku prava svojine na zemljištu, odnosno prava u pogledu raspolaganja i korištenja učesnika komasacije na zemljištu koje je uneseno u komasacionu masu; obavezu o roku predaje zemljišta koje je uneseno u komasacionu masu; obavezu o roku skidanja plodova i usjeva;
3. iznos umanjenja vrijednosti zemljišta unesenog u komasacionu masu, nakon izdavanja zemljišta za zajedničke potrebe;
4. podatke o zemljištu (broj parcele, broj table potes – zvano mjesto, kultura, klasa, površina, procjena i vrijednost) koje učesnik komasacije dobije iz komasacione mase i na koje stiče pravo svojine, odnosno pravo u pogledu raspolaganja, upravljanja i korištenja.

U obrazloženju po rješenju moraju biti izloženi elementi specifični za svakog učesnika komasacije.

Javni uvid u rješenje

Član 137

Rješenje o raspodjeli komasacione mase izlaže se na javni uvid u roku od 15 dana od dana završetka rada komisije.

Dostava rješenja učesnicima komasacije

Član 138

Poslije isteka roka iz člana 131 ovog zakona komisija dostavlja svakom učesniku komasacije i drugoj stranci u postupku komasacije izvod iz rješenja o raspodjeli komasacione mase, koji obavezno sadrži: dio dispozitiva koji se odnosi na učesnika komasacije o razlozima zbog kojih nije usvojena njegova primjedba, i uputstvo o pravnom lijeku.

Ako je u žalbenom postupku ustanovljeno da žalbi treba izaći u susret, može se promijeniti i onaj dio odluke koji je predmet presude a koji se ne odnosi na tužioca.

Žalbeni postupak

Član 139

Protiv rješenja o raspodjeli komasacione mase učesnik komasacije može da izjavi žalbu Apelacionoj komisiji u roku od 15 dana od dana dostavljanja izvoda iz rješenja o raspodjeli komasacione mase.

Apelaciona komisija je dužna donijeti odluku po prijemu žalbe iz prethodnog stava ovog člana, najkasnije u roku od 3 mjeseca.

Rješavajući po žalbi Apelaciona komisija može posebno odlukom podijeliti zemljišta iz odluke član 135 ovog zakona na dva ili više dijelova i odvojiti u posebno razmatranje onaj dio komasacionog područja na koje se odnose uložene žalbe, a za ostali dio komasacionog područja po novoj podjeli utvrditi pravosnažnost odluke.

Pravosnažnost rješenja

Član 140

Rješenje o raspodjeli komasacione mase izvršava se kada postane pravosnažno.

Učesnici komasacije postaju vlasnici zemljišta upisom u zemljišnu knjigu pravosnažne Odluke o novoj podjeli zemljišta.

Posebna komisija za sprovodenje komasacije

Član 141

Za sprovodenje ovog zakona u dijelu koji se odnosi na Vladu Brčko distrikta, Vlada će formirati posebnu komisiju.

Komisija iz stava 1 ovog člana stara se o zakonitom i efikasnom sprovodenju postupka komasacije i vrši uvid u rad komisije za sprovodenje komasacije.

Komisija za svoj rad odgovara gradonačelniku.

Obaveze Vlade Brčko distrikta i Odjeljenja poljoprivrede

Član 142

Postupak donošenja programa komasacije, sadržaj programa, sadržaj odluke o komasaciji, sadržaj glavnog projekta komasacije, postupak i rad komisije za sprovodenje komasacije i njenih podkomisija i stručnih tijela, kao i donošenje načela komasacije utvrđuje gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja poljoprivrede i Odjeljenja nadležnog za zemljišni registar - katastar.

Sredstva za komasaciju

Član 143

Sredstva za pokriće troškova komasacije obezbjeđuju:

- vlasnici zemljišta na komasacionom području;
- skupština iz budžeta;
- iz drugih izvora.

U slučaju primjene odredbi člana 108 ovog zakona investitor infrastrukturnog objekta, koji gradnjom ovog objekta uzrokuje usitnjavanje zemljišta, time i pogoršanje uslova za poljoprivrednu proizvodnju, snosi sve troškove komasacije na tim zemljištima.

Detaljniji propisi o izvođenju komasacije

Član 144

Detaljnije propise o izvođenju komasacija donosi gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja za poljoprivrednu u saglasnosti sa Odjeljenjem za javni registar - katastar.

4. MELIORACIJE I IZVOĐENJE RADOVA OD ZAJEDNIČKOG INTERESA NA POLJOPRIVREDNOM ZEMLJIŠTU

Zaštita zemljišta i melioracije na njemu

Član 145

Zaštita zemljišta i melioracije na njemu postižu se putem rada koji treba da spriječi degradaciju i zagađenje poljoprivrednog zemljišta, prouzrokovane prirodnim pojavama ili ekonomskim i društvenim aktivnostima. Radovi koji se zahtijevaju radi zaštite zemljišta i melioracija, na nivou Brčko distrikta pojedinih područja, ustanovljavaju se na bazi posebnih studija.

Brčko distrikt podržava rezultate radova na zaštiti zemljišta i na melioracijama, u okvirima granica odobrenog budžeta Brčko distrikta i Odjeljenja za poljoprivrednu.

Zaštita zemljišta agro i hidro melioracije su obavezni elementi planova Brčko distrikta.

Hidromelioracione zajednice dugoročnim i godišnjim planovima određuju uslove održavanja i zaštite zemljišta od poplava.

Koordinisano izvođenje radova od zajedničkog interesa uz korištenje poljoprivrednog zemljišta

Član 146

Radi koordinisanog izvođenja radova od zajedničkog interesa za Brčko distrikt uz korištenje poljoprivrednog zemljišta ili radi zaštite poljoprivrednog zemljišta, izrađuju se generalni projekti:

- a. u skladu s potrebama Odjeljenja poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Brčko distrikta;
- b. radi ostvarenja efikasnih komunikacija;
- c. radi primjene evropskih iskustava zasnovanih na izgradnji seoskih naselja;
- d. radi ostvarenja drugih ekonomskih i socijalnih projekata.

Projekti navedeni u prethodnom stavu, kao i izvršeni radovi na osnovu ovih projekata moraju biti zasnovani na odredbama planova razvoja lokalnih zajednica i generalnih urbanističkih planova.

Svaki od pojedinačnih projekata iz stava jedan ovog člana, na osnovu kojeg će uslijediti radovi uz korištenje poljoprivrednog zemljišta posebno ukoliko će ovim radovima nastati privremeno ili trajno pretvaranje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredno zemljište ukoliko nije ovjeren od Odjeljenja poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, pravno je nevažeći i ne može da posluži kao osnov za izvedbene projekte.

Agro i hidromelioracije na degradiranom i zagađenom poljoprivrednom zemljištu

Član 147

Zemljiše koje je degradacijom i zagađenjem izgubilo, potpuno ili djelimično, sposobnost proizvodnje bilja u poljoprivredi i šumarstvu, bit će posebno zaštićeno od dalje degradacije i zagađenja i privredno biljnoj proizvodnji, na osnovama posebnih projekata za melioracije u područjima sa ovakvim zemljištem.

Grupe zemljišta pod melioracijama bit će preliminarno ustanovljene od Odjeljenja za poljoprivredu, na osnovu prijedloga, stručno dokumentovanih, lokalnih zajednica.

Konačni prijedlog meliorativnih područja, zajedno sa izvedbenim projektom, planom finansiranja i izvršenja, na osnovu zadatka dobijenog od Odjeljenja za poljoprivredu, utvrđuje Odjeljenje za poljoprivredu. Ovaj prijedlog treba da bude zasnovan i verifikovan na stručnim mišljenjima poljoprivrednih i šumarskih instituta, instituta za vode i instituta za zaštitu prirodne okoline (što se utvrđuje radnim zadatkom dobijenim od Odjeljenja za poljoprivredu).

Obaveznost učešća u melioracijama na zemljištu

Član 148

Vlasnici zemljišta u područjima za melioracije na zemljištu iz člana 145 ovog zakona, obavezni su da stave na raspolažanje svoje zemljiše za aktivnosti melioracija, zadržavajući pravo svojine na zemljištu.

Odjeljenje za javni registar – katastar utvrđuje tačan plan područja za melioraciju. Ukoliko vlasnici pojedinih parcela nisu saglasni za izvršenje obaveze iz stava jedan ovog člana konačnu odluku donijet će, gradonačelnik po prijedlogu Odjeljenja za javni registar.

Meliorativni zahvati od značaja Brčko distrikta

Član 149

Radi kvalitetnog planiranja melioracija na zemljištu u Brčko distriktru i uspješnog poboljšanja degradiranog zemljišta u područjima za melioracije na zemljištu – biotehnički radovi i izgradnja neophodne infrastrukture bit će izvedeni na račun Brčko distrikta, u skladu s projektima iz člana 145 ovog zakona.

Potrebita sredstva se mogu uvećati preko participacije i doprinosa u radu i gotovini svih zainteresovanih za ostvarenje ovih melioracija, posebno vlasnika zemljišta.

Ukoliko se dokaže da su izvjesna područja isključena iz proizvodnje u poljoprivredi i šumarstvu, u većem stepenu ili u potpunosti, uslijed degradacije zemljišta ili zagađenja preko djelatnosti fizičkih ili pravnih lica Odjeljenje za poljoprivredu pokreće zahtjev da vinovnici pokriju troškove koje zahtijevaju radovi za oporavak i poboljšanje kvaliteta zemljišta.

Sistem osmatranja, procjene, prognoze i upozoravanja

Član 150

Odjeljenje poljoprivrede će preuzimati sve potrebne mjere za razvoj sistema osmatranja, procjenu, prognoze i upozoravanje o stanju kvaliteta poljoprivrednog i šumskog zemljišta, na osnovu sistema, informacija pohranjenih u ovlašćenom Odjeljenju poljoprivrede. Ove informacije su dostupne svim zainteresovanim.

Savjetodavna služba Odjeljenja poljoprivrede predlagat će poljoprivrednim proizvođačima neophodne mjere za zaštitu i poboljšanje kvaliteta zemljišta, radi očuvanja i povećanja njegove rodnosti.

Melioracije

Član 151

Melioracije po ovom zakonu jesu: odvodnjavanja, navodnjavanja i agromelioracije.

Odvodnjavanje

Član 152

Odvodnjavanje obuhvata mјere, objekte i uređaje za regulisanje i očuvanje vodnog režima zemljišta.

Navodnjavanje

Član 153

Navodnjavanje obuhvata mјere i uređaje za osiguranje vode, njenu distribuciju i upotrebu s namjenom da se obezbijedi biljkama optimalan vodni režim u zemljištu.

Sistem za navodnjavanje je sastavljen od kanala za odvodnju vode, dovodne mreže i opreme za navodnjavanje.

Vodni izvor, u ovom sistemu, je vodotok, podzemna voda i vodni zadrživači.

Kanal za doticanje vode snabdijeva vodom: pumpa na vodnom izvoru, bunar ili objekat za otjecanje vode iz akumulacije.

Dovodnu mrežu sačinjavaju:

- primarna mreža, sa opremom koja joj pripada za dovod vode od vodnog izvora do područja navodnjavanja, uključujući hidrant;
- sekundarna mreža, sa opremom koja joj pripada, za dovod vode od granice područja za navodnjavanje do pojedinačne parcele, uključujući hidrant;
- tercijalna mreža, sa opremom koja joj pripada, za odvod vode po parcelama koje se navodnjavaju, odnosno na kojima se sprečava zamrzavanje.

Sistemi za navodnjavanje dijele se na:

- velike sisteme za navodnjavanje, koji su namijenjeni većem broju korisnika, za zajedničku upotrebu po rasporedu za navodnjavanje;
- male sisteme za navodnjavanje, koji su namijenjeni za jednog ili više korisnika, koji upotrebljavaju sistem za navodnjavanje nezavisno jedan od drugog.

Odjeljenje nadležno za poljoprivredu, u saglasnosti sa Odjeljenjem za urbanizam propisuje mјere šta se smatra velikim i malim sistemima za navodnjavanje.

Agromelioracije

Član 154

Agromelioracije obuhvataju mјere koje poboljšavaju fizičke, hemijske i biološke osobine zemljišta (klasifikacija zemljišta, planiranje parcela, dubrenje zemljišta, krčenje izraslog drveća i grmlja na zemljištu, pravljenje trasa, uređenje i slično), kao i mјere kojima se poboljšava pristup poljoprivrednom zemljištu.

Agromelioracije se dijele na intervencije koje:

- označavaju intervenisanje u prostoru u smislu propisa, koji regulišu uređivanje naselja i drugo intervenisanje u prostoru a to su; pravljenje terasa, poboljšanje pristupa na poljoprivredno zemljište;
- ne označavaju intervenisanje u prostoru u smislu propisa koji regulišu uređenje naselja i drugo intervenisanje u prostoru a to su posebna kvalifikacija zemljišta, planiranje parcela, obezbijedeno đubrenje, krčenje zaraslog drveća i grmlja na zemljištu.

Ako se agromelioracijom izvode radovi koji znače intervenisanje u prostoru prema propisima o uređivanju, onda je za njih u skladu s tim propisima, potrebno dobiti odgovarajuću dozvolu za intervenisanje u prostoru.

Veliki i mali sistemi za navodnjavanje

Član 155

Mjere vršenja melioracija mogu biti:

- odvodnjavanje i izgradnju velikih sistema za navodnjavanje mogu da predlože melioracijske zajednice ili pravna lica, u ime vlasnika poljoprivrednih zemljišta s predviđenog melioracijskog područja;
- izgradnju malih sistema za navodnjavanje i agromelioracije mogu da predlože, pored osoba iz prethodne alineje ovog člana, i pojedinačni vlasnici poljoprivrednih zemljišta koja bi se meliorisala.

Procedura za predlaganja iz člana 154 i 155 ovog zakona

Član 156

Prijedlog za uvođenje isušivanja, za izgradnju velikog sistema za navodnjavanje ili za agromelioracije, iz članova 154 i 155 ovog zakona može se podnijeti ako se sa melioracijom slažu vlasnici poljoprivrednih zemljišta koji imaju u posjedu više od 80% poljoprivrednih zemljišta na predviđenom melioracionom području.

Prijedlogu za uvođenje melioracija iz stava 1 ovog člana potrebno je priložiti:

- granice melioracionog područja;
- dokaz da je predložena melioracija predložena u prostornom planu Brčko distrikta;
- ocjenu očekivanih efekata melioracije;
- spisak vlasnika zemljišta, s podacima o površinama koje imaju u vlasništvu na predviđenom melioracijskom području i potpisane izjave vlasnika koji se slažu sa uvođenjem melioracije;
- izvod iz registra melioracijske zajednice;
- naziv predloženog investitora melioracije, koji mora da bude pravno lice i njegovu saglasnost da preuzima prava, obaveze i odgovornosti koje proizilaze iz investiranja melioracije i kasnijeg upravljanja melioracijskim sistemom;
- predloženo uređenje prava vlasništva nad melioracijskim objektima i uređajima po završetku melioracije;
- predračun troškova za izvođenje melioracijskih radova, s predviđenim izvorima obezbjeđivanja sredstava.

Ako je na predviđenom melioracijskom području predviđena i komasacija, prijedlog za uvođenje postupka meliorisanja mora da sadrži i dokumente utvrđene članovima 119 i 120 ovog zakona i donošenje odluke o uvođenju komasacije, koja su uslov za donošenje programa komasacije. U tom slučaju investitor melioracije i komasacije mora da bude isto pravno lice.

Prilozi uz prijedlog za melioracije, mali sistem za navodnjavanje

Član 157

Ako se radi o malom sistemu za navodnjavanje ili agromelioraciji iz druge alineje stava 2 člana 154 ovog zakona prijedlogu za uvođenje melioracije potrebno je priložiti:

- granice melioracijskog područja;

- dokaz da predložena melioracija nije u suprotnosti s prostornim planskim aktom i prostornim izvršnim aktom;
- ocjenu očekivanih efekata melioracije;
- izjavu vlasnika odnosno suvlasnika zemljišta i saglasnost vlasnika, ako nije sam predlagач saglasnost suvlasnika za uvođenje melioracije, odnosno spisak vlasnika zemljišta s podacima o površinama koje imaju u vlasništvu na predviđenom melioracijskom području i potpisane izjave vlasnika da se slažu sa melioracijom;
- podatke o zemljištima na predviđenom melioracijskom području;
- predračun troškova za izvođenje melioracijskih radova, s predviđenim izvorima obezbjeđenja sredstava.

U slučaju iz prethodnog stava ovog člana investitor melioracije je fizičko lice, vlasnik ili jedan od suvlasnika, ili njihova melioracijska zajednica, ili pravno lice koje sami odrede.

Prijedlog Odjeljenja poljoprivrede za uvođenje melioracije

Član 158

Ovlašćena lica iz člana 77 ovog zakona ulažu prijedlog za uvođenje melioracije Odjeljenju za poljoprivredu Vlade Brčko distrikta.

Odjeljenje poljoprivrede Vlade Brčko distrikta BiH uvodi melioraciju ako su ispunjeni uslovi iz članova 156 i 157 ovog zakona i obavještava Vladu Brčko distrikta da doneše odluku o uvođenju melioracijskog postupka, ako je ona potrebna i ako su ispunjeni propisani uslovi.

Odluka gradonačelnika za melioraciju

Član 159

Melioracija iz člana 156 ovog zakona uvodi se odlukom gradonačelnika Brčko distrikta na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu, koja sadrži pored komponenata koje moraju imati u prostornom planu izvršni akt prema propisima o uređenju naselja i drugih intervencija u prostoru još posebno:

- granice melioracijskog područja;
- predviđene melioracijske radove, kao i radove koje moraju da izvedu vlasnici, zakupci ili drugi korisnici zemljišta na melioracijskom području, i rokovi za izvršenje tih radova;
- način finansiranja melioracijskih radova;
- obaveze i odgovornosti s obzirom na djelatnosti, upotrebe i održavanje melioracijskih sistema po završenoj melioraciji;
- objekte i uređaje za koje će vlasnici, odnosno korisnici poljoprivrednih zemljišta, biti sami obavezni da ih redovno održavaju u upotrebnom stanju;
- vlasništvo melioracijskih sistema;
- osnove i mjere za određivanje i plaćanje troškova za redovne djelatnosti i održavanje melioracijskog sistema po konačnom uspostavljanju;
- predviđenu dinamiku melioracijskih radova po užim područjima.

Rješenje o uvođenju malog sistema za navodnjavanje

Član 160

Melioracije iz člana 157 ovog zakona, koje bi se izvodile na zemljištima jednog ili više vlasnika, uvođe se rješenjem Vlade Brčko distrikta na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu, u kojoj se posebno određuju:

- granice melioracijskog područja;
- predviđeni melioracijski radovi, kao i radovi koje moraju da izvedu vlasnici, zakupci ili drugi korisnici zemljišta na melioracijskom području, i rokovi za izvršenje tih radova;
- način finansiranja melioracijskih radova;
- obaveze i odgovornosti s obzirom na djelatnosti, upotrebe i održavanja melioracijskih sistema po završenoj melioraciji;

- objekte i uređaje za koje će vlasnici, odnosno korisnici poljoprivrednih zemljišta, biti sami odgovorni da ih redovno održavaju u upotrebnom stanju;
- vlasništvo melioracijskih sistema;
- osnove i mјere za određivanje i plaćanje troškova za redovne djelatnosti i održavanje melioracijskog sistema po konačnom uspostavljanju;
- predviđenu dinamiku melioracijskih radova po užim područjima.

Nastupanje posljedica iz člana 125 ovog zakona

Član 161

Uvođenjem melioracijskog postupka nastupaju posljedice iz stava 1 i stava 2 člana 125 ovog zakona, koje traju do završenih melioracija. Te posljedice prestaju ako ne počne izvođenje melioracionih radova u roku od dvije godine po stupanju na snagu akta o uvođenju melioracije.

Organ koji odlučuje o uvođenju melioracije pobrinut će se i za ubilježavanje melioracije u zemljišnu knjigu i zemljišni katastar.

Obezbjedenje sredstava za melioraciju

Član 162

Sredstva za izvođenje melioracije iz ovog zakona obezbeđuju:

- vlasnici poljoprivrednih zemljišta na melioracionom području;
- skupština iz budžeta Distrikta Brčko i iz drugih izvora.

Sklapanje ugovora za melioraciju

Član 163

Za melioracione radove ugovore sklapa investitor, kojeg odrede vlasnici poljoprivrednih zemljišta melioracijskog područja, ako se radi o melioraciji iz članova 154 i 155 ovog zakona ako se radi o melioracionim sistemima iz člana 149 ovog zakona investitora bira gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu.

Investitor ima, naspram vlasnika i korisnika poljoprivrednih zemljišta na melioracionom području, pravo na obeštećenje, u skladu s finansijskim planom melioracije i u srazmjeri s površinom njihovih zemljišta.

Vlasništvo nad meliorativnim sistemom

Član 164

Melioracija se završava preuzimanjem sistema, u skladu sa propisima o građenju objekata.

Po završenoj melioraciji sistemi za odvodnjavanje i veliki sistemi za navodnjavanje do tercijarne mreže, osim vodotoka i vodoprivrednih objekata – vlasništvo su vlasnika zemljišta ili investitora melioracije ili Brčko distrikta, a mali sistemi za navodnjavanje, osim vodotoka i vodoprivrednih objekata vlasništvo su vlasnika zemljišta, na kojima su locirani, odnosno pravnog lica kojeg za to ovlase učesnici melioracije.

Preuzimanje upravljanja meliorativnim sistemom

Član 165

Po završenoj melioraciji sisteme za odvodnjavanje i velike sisteme za navodnjavanje preuzima na upravljanje, do tercijarne mreže, osim vodotoka i vodoprivrednih objekata, investitor ili drugo pravno lice. Te objekte i uređaje je potrebno redovno održavati i obezbijediti njihov nesmetan rad. Ti objekti i uređaji ne mogu da budu predmet izvršenja i moraju sve vrijeme da očuvaju svoju javnu svrhu i pravni režim upotrebe i održavanja, koji odredi nadležno Odjeljenje za poljoprivredu.

Upravljač sistemom za navodnjavanje određuje takođe i pravila za izuzimanje vode raspored navodnjavanja, koji je obavezan za vlasnike zemljišta, zakupce ili druge korisnike zemljišta.

Ako upravljač tim sistemom prestane da postoji ili više ne želi da obavlja tu funkciju, mora dati otkaz za svoju funkciju Odjeljenju nadležnom za poljoprivredu najkasnije šest mjeseci prije prestanka obavljanja te funkcije.

Odjeljenje za poljoprivredu mora, odmah da odredi novog upravljača melioracionim sistemom.

Obaveze vlasnika poljoprivrednih zemljišta

Član 166

Po završenoj melioraciji vlasnici poljoprivrednih zemljišta moraju da se pobrinu za redovnu djelatnost, upotrebu i održavanje tercijarne mreže velikih melioracionih sistema, za male sisteme za navodnjavanje i za trajnost osobina zemljišta, postignutih agromelioracijom. Gradonačelnik može da propiše mjere za održavanje sistema na imanjima poljoprivrednika i za održavanje trajnosti osobina poljoprivrednog zemljišta.

Upis meliorativnog sistema u katastar

Član 167

Melioracione sisteme i uređaje potrebno je upisati u katastar melioracionih objekata i uređaja, koji vodi Odjeljenje za poljoprivredu, i koji je povezan sa bazom podataka zemljišnog katastra.

Gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu propisat će sadržaj i način vođenja katastra melioracionih sistema i uređaja u roku od šest mjeseci po stupanju na snagu ovog zakona.

Pokriće troškova melioracijskog sistema

Član 168

Sredstva za pokriće troškova za redovno funkcionisanje i održavanje sistema za odvodnjavanje i velikih sistema za navodnjavanje, do tercijarne mreže, obezbeđuju vlasnici meliorisanih zemljišta, u srazmjeri s površinom meliorisanih zemljišta.

Sredstva melioracijskog sistema

Član 169

Program redovnog funkcionisanja i održavanja melioracijskih sistema i njihov finansijski plan priprema upravlja sistemima a visinu obaveza, za korisnike melioracijskog sistema, određuje gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu.

Na osnovu propisa iz stava 1 ovog člana i podataka o parcelama koje se nalaze u pojedinom melioracijskom području, za koje je nadležno Odjeljenje poljoprivrede, a koje prosljeđuje nadležnom Odjeljenju za javni registar, koje vodi zajedničku bazu podataka. Porezna uprava Brčko distrikta donosi odluku o visini troškova za redovno funkcionisanje i održavanje melioracijskih sistema, koji otpadaju na jednog korisnika sistema, odnosno vlasnika zemljišta. U pogledu postupka za naplatu, prikupljanje i ubiranje sredstava po ovom članu koriste se propisi koji uređuju postupak naplate, prikupljanja i ubiranja obaveza iz poljoprivrede, a u pogledu zateznih kamata, koriste se propisi koji uređuju kamatnu stopu zateznih kamata.

Sredstva za održavanje melioracijskih sistema uplaćuju se na jedinstveni račun Brčko distrikta.

Ako vlasnici daju poljoprivredna zemljišta u zakup, obveznik za plaćanje troškova po ovom članu zakona je zakupac.

Osnivanje melioracijske zajednice

Član 170

Vlasnici poljoprivrednih zemljišta na melioracijskom području, radi saradnje u predlaganju, izvođenju i funkcionisanju melioracije osnivaju, prije podnošenja zahtjeva za uvođenje melioracije, melioracijsku zajednicu kao zajednicu na osnovu ugovora ili kao pravno lice.

Melioracijska zajednica usklađuje i zastupa interes melioracijskih učesnika u postupku uvođenja melioracije, upravljanja, funkcionisanja, upotrebe i održavanja melioracijskih sistema i kod organizacije i načina obrađivanja meliorisanih zemljišta.

Melioracijska zajednica se upisuje u registar melioracijskih zajednica, koji vodi Odjeljenje poljoprivrede.

Gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu propisuje sadržaj, način i postupak vođenja i upisa u registar melioracijskih zajednica.

Pravo korištenja zemljišta izvan melioracijskog područja

Član 171

Ako se ne može riješiti oticanje vode sa zemljišta ili dovođenje vode na zemljišta, na melioracijskom području, na nikakav drugi pogodniji ili racionalniji način, može se ustanoviti, odlukom u upravnom postupku, pravo oticanja odnosno dovođenja vode preko drugog zemljišta.

O ustanovljavanju službenog prava iz stava 1 ovog člana, u upravnom postupku, odluku donosi gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu. Protiv te odluke nema daljeg pravnog puta a oštećeni može da zahtijeva, u roku od 30 dana od dana uručivanja odluke, da nadležni redovni sud odluči o potrebi izmjene namjene zemljišta tužitelja.

Detaljniji propisi za melioracijski sistem

Član 172

Gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu, u saglasnosti sa Odjeljenjem za urbanizam propisuje, detaljnije propise o uvođenju, izvođenju, upravljanju funkcionsanju i održavanju melioracijskih sistema.

5. MEĐUSOBNA RAZMJENA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA

Definicija

Član 173

Pod međusobnom razmjenom poljoprivrednog zemljišta, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se zamjena između vlasnika, koja se izvodi u cilju racionalnih korištenja poljoprivrednog zemljišta i ako vrijednost jednog zemljišta ne prelazi vrijednost drugog zemljišta za više od 50%.

Potvrđivanje akta razmjene

Član 174

Akt međusobne razmjene iz člana 173 ovog zakona potvrđuje nadležni organ Vlade Brčko distrikta.

Ako nisu ispunjeni uslovi za međusobnu razmjenu zemljišta po ovom zakonu, izdavanje potvrde će biti odbijeno odlukom u upravnom postupku.

6. POSEBNE ODREDBE

Podaci o pravu svojine

Član 175

Zemljište koje se unosi u komasacionu masu zasniva se na podacima o pravu svojine i drugim stvarnim pravima u skladu sa stanjem u zemljišnim, drugim javnim knjigama ili faktičkim stanjem. U slučaju da se faktičko nesporno stanje u pogledu prava svojine i drugih stvarnih prava ne slaže sa stanjem u zemljišnim i drugim javnim knjigama, zemljište će se uključiti u komasacionu masu na osnovu faktičkog stanja. Prava trećih lica na istom zemljištu ostaju nepromijenjena.

Sporove uslijed neslaganja faktičkog i pravnog stanja rješava nadležni sud.

Ovi sporovi smatraju se hitnim.

Do pravosnažnosti presude o sporu iz stava 3 ovog člana kao učesnik komasacije smatrat će se faktički korisnik zemljišta.

Izmirenje obaveza na nekretninama

Član 176

Obaveze u pogledu poreza i drugih dažbina koje se odnose na zemljište, zgrade i druge objekte, do dana predaje zemljišta drugom učesniku komasacije, snosi raniji sopstvenik, odnosno nosilac prava korištenja, upravljanja i raspolažanja, a obaveze koje se odnose na zemljište, zgrade i duge objekte primljene u postupku komasacije od dana prijema zemljišta, zgrada i drugih objekata, odnosno od dana pravosnažnosti rješenja o naknadi snosi novi sopstvenik, odnosno nosilac prava korištenja, upravljanja i raspolažanja.

Postupak komasacije je oslobođen plaćanja taksi

Član 177

Za sve radnje u postupku komasacije, kao i radnje koje su u neposrednoj vezi s komasacijom, ne plaćaju se takse.

Poslovi od općeg interesa

Član 178

Poslovi od općeg interesa, pri izvođenju radova na zaštiti, korištenju i uređenju poljoprivrednog zemljišta, finansiraju se iz sredstava budžeta Brčko distrikta i drugih sredstava utvrđenih zakonom.

Bliže uslove i kriterije za dodjelu i korištenje sredstava budžeta Brčko distrikta utvrđuje Skupština Brčko distrikta na prijedlog gradonačelnika.

Dodjelu sredstava budžeta Brčko distrikta vrši Odjeljenje za poljoprivredu na osnovu sprovedenog konkursa.

Neutrošena sredstva u prethodnoj godini prenose se za iste namjene u narednu godinu.

Finansiranje poslova od općeg interesa

Član 179

Poslovi od općeg interesa finansiraju se prema godišnjem programu izvođenja radova na zaštiti, korištenju i uređenju poljoprivrednog zemljišta.

Radovi na zaštiti, korištenju i uređenju poljoprivrednog zemljišta

Član 180

Gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu uslovjava konkursom izvođenje radova iz člana 12, tačke 2, 3, 7, 8, 9 i 10 ovog zakona, koji su utvrđeni godišnjim programom izvođenja radova na zaštiti, korištenju i uređenju poljoprivrednog zemljišta pravnom ili fizičkom licu koje je upisano u registar za izvođenje radova koji se usvaja. O ustupljenim radovima zaključuje se ugovor.

Ugovor iz stava 1 ovog člana sadrži naročito: vrstu radova, rokove i dinamiku izvođenja radova, iznos potrebnih sredstava i dinamiku utrošenih sredstava za izvođenje radova, kao i odgovornosti u slučaju docnjenja.

VIII. NADZOR

Vršenje inspekcijske kontrole

Član 181

Inspekcijsku kontrolu nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, vrše poljoprivredni inspektorji Odjeljenja za javnu bezbjednost (isključiva, neprenosna nadležnost).

Bez obzira na odredbe prethodnog stava 1 ovog člana – ostvarivanje odredbi ovog zakona i propisa donesenih na njegovoj osnovi, koje se odnose na šume i šumsko zemljište, nadziru šumarski inspektorji.

Gradonačelnik preko Odjeljenja utvrđuje svojim aktima ovlaštenja i odgovornosti općinske poljoprivredne inspekcije, koja nadzire naročito:

1. da li se poljoprivredno zemljište u općini koristi na najbolji način (član 45 ovog zakona);
2. zaštitu zemljišta od onečišćavanja štetnim materijama;
3. korištenje poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, ako takvo korištenje nije dozvoljeno po ovom zakonu ili propisu izdatom na osnovu njega;
4. donošenje i sprovođenje programa zaštite poljoprivrednog zemljišta od erozije;
5. korištenje poljoprivrednog zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju i privremeno preuzimanje neobrađivanog zemljišta;

6. sproveđenje zaštite usjeva i zasada na poljoprivrednom zemljištu, od poljskih šteta, mraza i požara;
7. provođenje odredbi o promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta;
8. korištenje sredstava odobrenih za sproveđenje mjera osposobljavanja i uređenja poljoprivrednog zemljišta;
9. korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Brčko distrikta poduzimajući i druge mjere, odnosno obavljajući i druge radnje za koje je poljoprivredna inspekcija drugim zakonima i drugim propisima ovlašćena.

Ako poljoprivredni i šumarski inspektor (stavovi 1, 2 i 3 ovog člana) utvrdi da je povredom propisa učinjen prekršaj obavezan je da bez odlaganja podnese prekršajnu prijavu, radi pokretanja prekršajnog postupka.

Kontrolu izvršavanja geodetsko-tehničkih radova u postupku arondacije i komasacije vrši Odjeljenje za javni registar – katastar.

Za poljoprivrednog inspektora iz stava 1 ovog člana može da bude imenovano lice koje pored općih uslova za rad u Brčko distriktu ispunjava i sljedeće uslove: ima diplomu diplomiranog inženjera poljoprivrede i najmanje tri godine radnog iskustva u poljoprivrednoj struci i položen stručni ispit.

Ovlašćenja i nadležnosti poljoprivrednog inspektora

Član 182

Poljoprivredni inspektor ima, pored ovlašćenja koja posjeduje prema općim propisima Brčko distrikta koji uređuje inspekciiju, i sljedeća ovlašćenja:

- kontrolisanje zemljišta, poljoprivrednih objekata, poslovnih knjiga i dokumentacije vlasnika, zakupaca i drugih korisnika poljoprivrednih zemljišta, na koje se odnose odredbe ovog zakona, kontrolisanje zemljišnog i melioracijskog katastra i registara, po ovom zakonu;
- kontrolisanje ostvarenja odredbi ovog zakona o plaćanju i upotrebi naknada utvrđenih ovim zakonom;
- kontrolisanje namjene objekata, čija gradnja je oslobođena plaćanja naknade;
- kontrolisanje programa uređenja poljoprivrednih zemljišta i njihovo izvođenje;
- kontrolisanje da li se u katastarskim općinama Brčko distrikta obrađuje poljoprivredno zemljište u skladu s propisima kao dobar domaćin uz predlaganje određenih mjera;
- kontrolisanje izvršenja propisa o prometu, o zakupu i o pripremi, izvođenju, funkcionisanju i održavanju operacija uređenja poljoprivrednog zemljišta, kada za to nije nadležan neki drugi organ.

Utvrđuju se sljedeće nadležnosti poljoprivrednog inspektora:

- zabranjivanje upotrebe poljoprivrednog zemljišta za neku drugu namjenu osim za poljoprivrednu proizvodnju, osim ako je, po zakonu ili propisu izdatom na osnovu zakona, dozvoljena upotreba poljoprivrednog zemljišta za druge svrhe i utvrđivanje obaveze da poljoprivredno zemljište bude vraćeno u prethodno stanje u određenom roku;
- zabranjivanje zagađivanja poljoprivrednog zemljišta pri njegovoj upotrebi i određivanje da zemljište bude vraćeno u prethodno stanje o trošku onog ko je prouzrokovao zagađenje;
- zabranjivanje upotrebe objekta za neku drugu namjenu, koji je bio izgrađen na poljoprivrednom zemljištu uz oslobođanje plaćanja naknade zbog promjene namjene poljoprivrednog zemljišta, dok se ta promjena namjene ne uskladi sa ovim zakonom;
- određivanje sanacije napuštenih iskopa pijeska i drugih kopova na poljoprivrednom zemljištu, kao i sanacije poljoprivrednog zemljišta privremeno korištenog za druge namjene, u skladu s propisima i konkretnim aktima;
- određivanje mjera za redovno funkcionisanje i održavanje melioracijskih objekata i uređaja i upis melioracijskih područja u katastar;

- nalaganje vlasniku, zakupcu ili drugom korisniku poljoprivrednog zemljišta da uloži prijedlog za usklađivanje stvarnog stanja poljoprivrednog zemljišta sa stanjem u zemljišnom katastru;
- nalaganje vlasniku, zakupcu odnosno drugom korisniku poljoprivrednog zemljišta da se upiše u registar po ovom zakonu;
- zadržavanje izvršenja nezakonitih radnji;
- određivanje mjera za sprečavanje štete u nužnim slučajevima, kad bi inače nastala šteta po opći interes.

Zadaci poljoprivredne inspekcije

Član 183

U izvršavanju inspekcijske kontrole nad primjenom ovog zakona inspektor poljoprivrede ostvaruje saradnju sa inspektorom urbanizma i dužan je da vrši:

1. kontrolu da li korisnici poljoprivrednog zemljišta isto redovno ili racionalno obrađuju;
2. kontrolu da li se obradivo poljoprivredno zemljište I, II, III, IV i V katastarske klase koristi u nepoljoprivredne svrhe;
3. kontrolu u cilju utvrđivanja da li je za eksploataciju mineralnih sirovina i odlaganje jalovine, pepela, šljake, i drugih opasnih i štetnih materija na poljoprivrednom zemljištu, kao i izgradnju ribnjaka na obradivom poljoprivrednom zemljištu dobijena saglasnost Odjeljenja poljoprivrede, odnosno: za eksploataciju gline, za izradu raznih vrsta opeke, zasnivanje rasadničke proizvodnje šumskog bilja i izgradnju privremenih objekata – odobrenje nadležnog Odjeljenja Brčko distrikta;
4. kontrolu da li se radovi na rekultivaciji poljoprivrednog zemljišta vrše po projektu o rekultivaciji, odnosno po odobrenje Odjeljenja za poljoprivredu;
5. utvrđivanje da li je poljoprivredno zemljište koje se privremeno koristilo u nepoljoprivredne svrhe, nakon ovakvog korištenja, tehnički, hemijski i biološki rekultivisano radi privođenja prvobitnoj namjeni u predviđenom roku;
6. kontrolu u cilju utvrđivanja dozvoljenih količina opasnih i štetnih materija u poljoprivrednom zemljištu i vodi za navodnjavanje;
7. kontrolu da li se građevinsko zemljište pogodno za poljoprivrednu proizvodnju, do njegovog privođenja namjeni, koristi u skladu sa ovim zakonom;
8. kontrolu u cilju utvrđivanja da li organizacija – ustanova koja vrši kontrolu plodnosti poljoprivrednog zemljišta ima ovlašćenje Vlade Brčko distrikta na prijedlog Odjeljenja;
9. kontrolu u cilju utvrđivanja da li se vrši sistematska kontrola plodnosti zemljišta;
10. kontrolu da li se poljoprivredno zemljište i zemljište koje je proglašeno građevinskim do privođenja planiranoj namjeni koristi za poljoprivrednu proizvodnju;
11. vrši kontrolu mjera koje preduzima Brčko distrikt radi povećanja površina obradivog poljoprivrednog zemljišta i zaštite i unapređivanja poljoprivrede;
12. kontrolu da li se vrši usitnjavanje parcela na zemljištu uređenom putem komasacije;
13. kontrolu da li je donijet godišnji program korištenja sistema za navodnjavanje;
14. kontrolu da li preduzeće vrši redovno održavanje sistema za navodnjavanje i kontroliše kvalitet vode za navodnjavanje na sadržaj opasnih i štetnih materija;
15. kontrolu kvaliteta đubriva i oplemenjivača zemljišta, u proizvodnji i prometu;
16. kontroliše da li korisnik poljoprivrednog zemljišta u svojini Brčko distrikta vodi propisanu evidenciju;
17. vrši inspekcijsku kontrolu nad sprovođenjem ostalih odredaba ovog zakona;
18. obustavi izvršenje nezakonitih radnji i
19. da u hitnim slučajevima, u kojima bi nastupila šteta po opći interes, naredi mjere za sprečavanje štete.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana inspektor je dužan da:

1. utvrdi da li se poljoprivredno zemljište koje je proglašeno građevinskim koristi za poljoprivrednu proizvodnju do privođenja planiranoj namjeni, na osnovama člana 6;
  2. zabrani korištenje obradivog poljoprivrednog zemljišta od I do V katastarske klase u nepoljoprivredne svrhe, na osnovama člana 23 stavova 1 i 2;
  3. zabrani promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta VII i VIII katastarske klase, ukoliko korisnik ne posjeduje urbanističku suglasnost;
  4. zabrani zahvate na poljoprivrednom zemljištu koji nemaju trajni karakter ukoliko za te zahvate nije izdato odobrenje nadležnog Odjeljenja Brčko distrikta, na osnovama člana 24;
  5. naredi izvođenje hidrotehničkih radova kojim će se uspostaviti prvobitni vodni režim u zemljištu, na osnovama člana 24;
  6. utvrdi da li je urbanistička suglasnost iz tačke 2 ovog stava i člana izdata na osnovu posebnog projekta investitora i posebne saglasnosti Odjeljenja poljoprivrede, na osnovama člana 24 stavovi 3 i 5;
  7. zabrani odlaganje na poljoprivrednom zemljištu bilo koje vrste opasnih otpadaka bez posebne saglasnosti Odjeljenja za poljoprivredu, na osnovama člana 24 stavovi 4 i 6.;
  8. zabrani korištenje poljoprivrednog zemljišta za izgradnju ribnjaka, ukoliko investor ne posjeduje odobrenje nadležnog Odjeljenja za prostorno uređenje i ukoliko za ovo odobrenje nije izdata saglasnost Odjeljenja za poljoprivredu, na osnovama člana 24;
  9. naredi izvođenje rekultivacije poljoprivrednog zemljišta u skladu sa projektom, odnosno osposobljavanje zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju u skladu sa odobrenjem Odjeljenja za poljoprivredu na osnovama člana 24;
- Odredi rok za plaćanje naknade, utvrđene na osnovama člana 27 koji ne može da bude kraći od 30 ni duži od 90 dana i zabrani dalju gradnju objekta na poljoprivrednom zemljištu ako nije plaćena naknade u ostavljenom roku i obavijesti nadležni inspekcijski organ radi rušenja objekta;
10. zabrani ispuštanje i odlaganje štetnih materija, na osnovama člana 33;
  11. zabrani proizvodnju poljoprivrednog bilja, odnosno ograniči proizvodnju određenog bilja i upotrebu vode za navodnjavanje, ako rezultati analize iz člana 34 pokažu da je to neophodno;
  12. naredi dekontaminaciju i saniranje poljoprivrednog zemljišta, u skladu sa članom 35;
  13. zabrani korištenje sistema za navodnjavanje ako se isto vrši suprotno godišnjem programu korištenja sistema;
  14. zabrani nomadsku ispašu na poljoprivrednom zemljištu;
  15. zabrani upotrebu đubriva i oplemenjivača zemljišta ukoliko analizom utvrdi da mogu da naruše hemijska i biološka svojstva poljoprivrednog zemljišta.

IX. KAZNENE ODREDBE

Novčane kazne za prekršaje

Član 184

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice:

1. ako promijeni namjenu poljoprivrednog zemljišta VII i VIII katastarske klase bez dobijene poljoprivredne saglasnosti (član 23 stav 4);
2. ako vrši nedozvoljenu eksploraciju mineralnih sirovina i gline, odlaganja na poljoprivrednom zemljištu raznih materija i nedozvoljeno korištenje zemljišta u druge svrhe (član 24 stavovi 1 i 3);
3. ako naruši vodni režim u zemljištu zahvatima koji nemaju trajni karakter (član 24 stav 2);

4. ako vrši na poljoprivrednom zemljištu nedozvoljena odlaganja materijala, uništavanje spaljivanjem ili zakopavanje opasnih otpadaka (član 24 stav 4);
5. ukoliko ne izvrši rekultivaciju poljoprivrednog zemljišta (član 24 stavovi 3 i 9);
6. ako započne izgradnju ribnjaka bez dobijene saglasnosti i posebne saglasnosti Odjeljenja poljoprivrede (član 24 stav 8);
7. ako započne izgradnju na poljoprivrednom zemljištu bez dobijene dozvole za izgradnju i plaćene naknade zbog promjene namjene poljoprivrednog zemljišta (član 29 stav 1 i član 30 stav 1);
8. ako vrši ispuštanje i odlaganje opasnih i štetnih materija na poljoprivrednom zemljištu i u kanalima za navodnjavanje (član 33 stav 1);
9. ako vrši nepravilnu upotrebu mineralnih i organskih đubriva i sredstava za zaštitu bilja (član 33 stav 2);
10. ako izazove kontaminaciju poljoprivrednog zemljišta (član 35 stav 2);
11. ako ometa druge pri iskorištanju poljoprivednih zemljišta, dobijenih na osnovu odluke o novoj podjeli poljoprivednih zemljišta iz komasacionog fonda (član 135 stav 2);
12. ako ne izvrši predviđene melioracione radove, odnosno radove održavanja na melioracionim sistemima (članovi 159, 160, 165 i 166);
13. ako ne izradi program i finansijski plan za redovno funkcionisanje i održavanje melioracionih sistema, odnosno ako ih ne održava (član 164 stav 1 član 166 i član 169 stav 1);
14. ako ometa druge u korištenju meliorativnih sistema na drugi način postupa suprotno pravilima – rasporedom navodnjavanja (član 165 stav 2);
15. ako ne dozvoli poljoprivrednom inspektoru da izvršava ovlašćenja iz člana 182 stav 1;
16. Novčanom kaznom u iznosu 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1 ovog člana pojedinac koji samostalno obavlja djelatnost sredstvima u privatnoj svojini;
17. Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kaznit će se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1.500 KM.

Prekršaji lica u Odjeljenju nadležnom za izdavanje odobrenja

Član 185

Novčanom kaznom u iznosu od 150 do 1.500 KM kaznit će se za prekršaj odgovorno lice u organu nadležnom za izdavanje odobrenja za izgradnju objekata ili izvođenja radova, odnosno izdavanja rješenja (kojima se omogućuje korištenje obradivog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe i zahvati na poljoprivrednom zemljištu koji nemaju trajni karakter), na osnovama člana 23 i člana 24, ako izda odobrenje bez dokaza o plaćenoj naknadi iz člana 27 zakona i ukoliko ne usmjeri dobijena sredstva naknade na osnovama člana 31 zakona.

Kazne

Član 186

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice (korisnik i vlasnik obradivog zemljišta) ako ne vrši obaveznu sistematsku kontrolu plodnosti zemljišta (član 36 stavovi 1 i 2);

Za prekršaj iz člana 36 stavovi 1 i 2 ovog zakona kaznit će se i fizičko lice (korisnik i vlasnik obradivog zemljišta) novčanom kaznom u iznosu od 100 do 1.000 KM.

Prekršaji

Član 187

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj šef Odjeljenja poljoprivrede:

1. ako ne utvrdi program zaštite poljoprivrednog zemljišta od erozije (član 38 stav 1);
2. ako ne sprovodi propisane protiverozione mјere (član 38 stav 1);
3. ako ne propiše mјere za suzbijanje poljskih šteta (član 42 stav 1);

4. ako ne preduzme mjere privremenog preuzimanja neobrađivanog zemljišta (član 49 stav 1);
5. ako ne uredi pitanja zaštite usjeva i zasada na poljoprivrednom zemljištu od poljskih šteta, mraza i požara (član 54 stav 1).

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje novog zakona o inventarisanju zemljišnih resursa

Član 188

Zadužuje se Odjeljenje poljoprivrede da u roku od dvije godine od stupanja na snagu ovog zakona u saradnji sa Odjeljenjem za javni registar ponudi na usvajanje posebni zakon o inventarisanju zemljišnih resursa u Brčko distriktu sa utvrđenim novim kategorijama upotrebe poljoprivrednog zemljišta za sve poljoprivredne parcele u Brčko distrikstu.

Do donošenja i stupanja na snagu zakona iz stava 1 ovog člana ne može se vršiti, ni po kojem osnovu izmjena postojećih kategorija upotrebe poljoprivrednog zemljišta.

Poljoprivredna inspekcija Brčko distrikta izvršit će reviziju, uz angažovanje stručne institucije koju ovlasti gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja, svih izmjena postojećih kategorija upotrebe poljoprivrednog zemljišta izvršenih nakon stupanja na snagu ovog zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Mijenjanje postojećih kategorija upotrebe poljoprivrednog zemljišta nakon stupanja na snagu zakona iz člana 188 ovog zakona

Član 189

Nakon stupanja na snagu zakona iz člana 188 stav 1 ovog zakona – mijenjanje postojećih kategorija upotrebe poljoprivrednog zemljišta pravnih i fizičkih lica u ostale kategorije može se obaviti samo uz odobrenje Odjeljenja poljoprivrede, na prijedlog specijalizovanog tijela, koje imenuje gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja za poljoprivredu, samo u narednim slučajevima:

- a. obradivo zemljište u brdovitim oblastima može se pretvoriti u vinograde i plantažne voćnjake,
- b. obradivo zemljište na zemljištu može se pretvoriti u vinograde i voćnjake,
- c. zemljište evidentirano kao obradivo, koje leži na strmim brdovitim terenima a koje je pogodeno površinskom i dubinskom erozijom, aktivnim ili polustabilnim klizištima koja se ne mogu poboljšati, te se zemljište ne može upotrijebiti obradom, može se pretvoriti u livade i pašnjake,
- d. obradivo zemljište koje leži pored korita rijeka, koje se ne može unosno iskoristiti u druge poljoprivredne svrhe može se pretvoriti u ribnjake,
- e. obradivo zemljište u ravničarskim oblastima, od VI do VIII katastarske klase, neophodno za zaokruživanje kompleksa plantažnih voćnjaka, može se pretvoriti u plantažne voćnjake, na zemljištu koje se ne može iskoristiti za intenzivnu ratarsku proizvodnju i proizvodnju stočne hrane.

Dozvoljava se ili omogućava pretvaranje poljoprivrednog zemljišta u šumsko kada nije racionalno koristiti određeno zemljište za poljoprivredu, na prijedlog specijalizovanog tijela iz stava 1 ovog člana.

Promjene upotrebe kategorije obradivog zemljišta

Član 190

Promjene kategorija upotrebe obradivog zemljišta, koje koriste pravna lica, kategorija koje nisu pomenute u članu 189 – livade, pašnjaci, voćnjaci, vinogradi, moguće je vršiti samo na osnovu odobrenja Odjeljenja za poljoprivredu.

Ugovori o pravnom prometu

Član 191

Ugovori o pravnom prometu i zakupu poljoprivrednog zemljišta, sklopljeni i propisno ovjereni prije stupanja na snagu ovog zakona, upisuju se u zemljišnu knjigu prema prethodnom zakonu. Za njihov raskid upotrijebit će se odredbe ovog zakona.

Nadoknade zbog promjene namjene poljoprivrednog zemljišta

Član 192

Postupci za utvrđivanje naknade zbog promjene namjene poljoprivrednih zemljišta i šuma koji su u toku, bit će završeni na osnovama do sada važećeg zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Propisi o količinama štetnih i opasnih materija

Član 193

Gradonačelnik na prijedlog Odjeljenja poljoprivrede uz prethodno pribavljeno mišljenje Odjeljenja za zdravstvo, donijet će propise o dozvoljenim količinama štetnih i opasnih materija u zemljištu i o metodama njihovog ispitivanja u roku od šest mjeseci od dana usvajanja ovog zakona.

Privremena nadležnost Brčko distrikta

Član 194

Do donošenja urbanističkog plana Brčko distrikta, odnosno prostornog plana sa detaljnom razradom, odluku o promjeni namjene obradivog poljoprivrednog zemljišta donosi Skupština Brčko distrikta na prijedlog gradonačelnika odnosno Odjeljenja za poljoprivredu.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 195

Podzakonske akte, predviđene ovim zakonom, donijet će se u roku od jedne godine nakon stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja dosadašnjeg zakona

Član 196

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 13/97) i ("Službeni list FBiH", br. 2/98) i Zakon o komasaciji ("Službeni list SRBiH", br. 24/85).

Stupanje zakona na snagu

Član 197

Ovaj zakon stupa na snagu 8. (osmog) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko distrikta BiH".

**Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА**

**Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA BRČKO DISTRINKTA**

Broj: 0-02-022-238/04
Brčko, 22. juli 2004. godine

**PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRINKTA**

Mirsad Đapo, dipl. pravnik